

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., felévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptalajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztő:

Katona Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Egyes szám 4 kr.

Katholikus mozgalom Nagyváradon.

Debreczen, augusztus 11.

Szomszédunkból, a két püspöki rezidenciával is dicsekvő Nagyváradról ment szét az a hír, hogy a latin szertartású püspökség és a káptalan hozzájárulásával, részvényekre alapított nyomdavidálatot létesítenek és napilapot is indítanak. Ez a hír valóban bizonyult, mert Nogáll János fölsz. püspök, kit a részvényes társaság a mozgalom élére állított, már össze is hívta a részvényesek aláíróit az alakuló ülésre.

Ha egyszerűen egy új nyomdai vállalatról lenne szó, ügyet sem vetnénk az egészre; utóvégre is minden embernek szabadságában áll, hogy tőkét úgy helyezze el, a mint neki tetszik. De nemcsak arról van szó, hogy a részvényesek az esetleg jövedelmező vállalatban megtalálják számításukat a pénzben, hanem arról is, hogy a megindítani tervbe vett napilap kizárólag katolikus érdekeket szolgáljon.

Ez okból kell, hogy figyelemre méltassuk e mozgalmat, melylyel szemben, mint a politikai pártoktól és kottériáktól teljesen független organum, egészen őszintén elmondhatjuk és el is mondjuk véleményünket.

Ma, miután az ország közvéleménye az egyházpolitikai kérdésekben a liberalizmus javára döntött, itt is, ott is az or-

szágban, egy-egy nagyhangú mágnás, egy-egy olvasó-pergető, falusi plébános ajkáról elhangzik a nagy szó: „megakadályozzuk azt, hogy a polgári házasságról szóló törvényt a felség szentesítse!” Az első ilyen hang a Zichy Nándor gróf ajkán kelt és ha lehetne neki vele dicsekedni, eldicsekednék, hogy szózatára felzúdult a viszhang. Halljuk a hangot mindott, a hol a hiven követett maradi család hagyományokat és a vallási tételeket gondolják megtámadva. Halljuk a viszhangot a mágnás-kastélyok lakóinak s a félreeső, elégedetlen plebániával, nagy kiterjedésű családdal megáldott papok ajkairól.

Alig akad egy-egy nyugodtabb vérmérsékletű, vagy nyugodtabban gondolkozó pap vagy mágnás, ki a köteles tisztelettel viseltetné a szabadelvűség diadalát képező törvény iránt: valamennyinek kifogása van ellene; kinek a tradíciók, kinek pedig a dogma szempontjából. — Mióta Zichy Nándor nyíltan elrikanította magát: a Magyar Állam, e régi jó katolikus éleztlap ostoba, esetlen mókáin kívül gombamódra teremnek az ugynevezett „katolikus lapok”, melyek sub titulo „katolikus érdekek” a népközt elhintik a törvény ellen való szegülés bűrökmagvait.

A szabadelvűség diadala ellen erős harc indult meg egy idő óta az egész vonalon. Harcz szóval, pénzzel és egyéb eszközökkel, melyek között nem a leg-

utolsó a sajtó. Ha a sajtó tiszta meggyőződéssel küzd valamely nemes, magasztos czélért: mondjuk hát azért például, hogy a vallást megóvja a megtámadtatások ellen, akkor nemcsak a czélt kell illően tisztelnünk, hanem az eszközöket is. — Csakhogy, sajnos, az a sajtó, mely az egyházpolitikai kérdések napirendre hozatala, de különösen a Zichy Nándor és társai famózus nyilatkozata óta azon a czímen, hogy a katolikus érdekeket akarja megvédeni, — keletkezett: az a sajtó minden egyebet tesz, csak katolikus érdekeket nem véd.

Támad mindent, a mi nem tömjén-szagu; támadja a törvényeket; támadja azokat, a kik a szabadelvű haladásnak hívei; sőt tapasztalhattuk, bizonyos szalonnal vegyes utálattal szívünkben, hogy a pápai áldással dicsekvő „katolikus” éleztlap nem átalotta magát a koronás királyt is megtámadni.

Minden, a mit ez a sajtó nyomdafestékekkel illet: támadás a közvélemény, sőt a törvény ellen. Hogy milyen lelkiismeretes és hithű férfiak kezeiben van ez a katolikus sajtó, elképzelhető abból, hogy például az egyik vidéki „katolikus irányu” napilap vezetője tudunkkal volt már hívője Kálvinnak is, sőt Mózesnek is.

Ilyen viszonyok között bizony nem lehet azon csodálkozni, hogy egyes fővárosi lapok, melyek a liberalizmusban a szélsőségig mennek el, a nagyvárad mozgalmat nem tartózkodással, hanem bizo-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRGZÁJA.

Aratás után.

Kint vagyok a pusztán, az Isten szépséges szabad ege alatt, ahol a szellőparipák hátán lovagol az illat s kék ürességből szakad rám a nap tüzes csókja. Eledek a szent szabadság érzetének csodálatos hatása alatt; elfelejtem minden nyűgöt, baját nagyvároshoz kötött sorsomnak; nyelem a rónák széllel bélelt levegőjét, hogy csak úgy dagad tőle a tudóm, a lelke.

Egy végtelenség van előttem. Épp oly igazi, mint az Isten fogalma, mert a látóhatár ölekezésében sokkal hemályosabb a messze térség, semhogy föltételezhethem ott a végső határokat. A földre szálló ég sokkal rejtelmesebb, semhogy a miszticizmust ne keltene föl bennem a látása. Az Isten sem tudom másképen elképzelni, mint jóságos emberarcuzal, böles aggyastyánhoz illő fehér szakállal, aki apja lehet az egész világnak, pedig a világ nélkül való Isten még legkisebb porzikáját is áthatja a létező mindenségnek s e szellemtulajdonsága által alaktalaná kell válnia. A világ végessége se lehet másforma a gyarló emberi elmére nézve, mint egy adott terület körülzárása észre vehető határvonalal s ahol ezt sem sejtik a korlátolt szemek, ott mindig folytatást várják a messzeségnek. Ebben a messzeségben végképen elveszek; kimondhatatlanul boldognak, de egyszersmind

végtelenül törpének is érzem magamat benne; szinte csodálkozom, hogy agyon nem nyom a mérhetetlen anyag, ami körülvesz, a mélységes ég, amely rám borul, a fölöttem elfutó felhő, melynek egyetlen gőzgomolyagja betakarna, láthatatlan sirba temetne.

Olyan nagy most a csönd, a pusztá hallgatása!

Hova lett az eleveség zaja, a vidám mezei munkásnép lármája? Hol találok az izmos kaszást, aki napestig fáradhatlanul borotválja a termőföld arany szakálát, az érett vetést? Hol vannak az aratóleányok, a mezitlábos Évák, akik dalba öntik örömlüket, dalba fulasztják a fájdalmat?

Elkéstem tőlük, nincsenek itt már. A pacsirta trilláiban mintha tőlük lopott nóta viszhangját hallanám; csak emlékek lengi át végtől-végig a pusztát. Ebben a nagy hallgatásban nincs ok a szellemi csapongásra; a magányban mindig van egy kis mélabu; gondolkodni készíti az elmét a teljesen egyedül-lét, amelyben semmi mód nincs arra, hogy mástól várjuk szórakozásunkat, mint a saját lelkünk őszinteségétől. A homo sapiens föltámad itt minden emberben; a filozofálás, mely más körülmények közt ősforrása az értelemnek, amelyből a lélek tengerének a gyöngyei kerülnek fölszínre; ebben a némaságban okból okozattá válik, következménye lesz a magánynak, melynek ősidőktől fogva az a karaktere, hogy tele van kérdéssel, a mikre a választ a saját lelkében keresi a homo sapiens.

Bennem is föltámad a böleselkedés ősz-

tönszerű vágya, pedig szívesen eltennék minden nehézkes gondolatot. Nekem most csak a mezőség kell, a sarju füves rét, a sárga tarló, a szépen sorjába rakott buzakeresztek. Szemlélődöm, de nem azért, hogy impressiókat gyűjtsek, hanem, hogy minden idegem megpihenjen a gyönyörű tájkép nyugalmának a nézése közben. Csakhogy a gondolatok nem tőrnek a lánczot s a pihenés vágya nem elég erős bennem arra, hogy ne halljam zsi bongásukat. Valami belső zugás és suttogás kísért lépten-nyomon a pusztán, ami figyelmessé tesz ezer apróságra s megállani kész a barázda mellett, mely határt szabott a fölöstött tulajdonnak; fölhívja figyelmemet a vakond-túrásra, mely a föld alatt bujkáló élet véletlen jeladása: megtanít arra, hogy mindazt, amit látok, a szorgalom és a munka jutalmul tekintsem.

Mennyi munka! Mennyi szorgalom!

A pusztá népének az erejét és kitartását mily kemény próbára teszi az anyaföld, amely a mindennapi kenyeret adja!

Az előttem elnyuló rónaság hány munkás kezét érzett, míg eljött a várva-várt idő, amikor a verejték csöppjeit pergő buzaszem sokaságával fizette meg az aratás.

Ez a sikság, amely előttem elterül, tulajdonképen egy félig-meddig kiürített kintestár. A kopár földek most egyelőre czél nélkül nyelik a napsugár forróságát; a giz-gaz is elszárad, megfonnyad a tarlón, csak egy pár szivós fü emelkedik föl újra zölden, hajlékonyan a rátipró lépés után.

Egy ország élete van biztosítva e tar-

Heiman és Halmágyi

női és gyermek föltöltök árulása Debreczen, ajánlja az őszi idény ujdonságait.

nyos gúnnyal veszik tudomásul Nem lehet e fölött csodálkozni, mert a mi egy idő óta szó kél a haladás ellen, az mind a „katholikus érdekek“ megvédése czimén keletkezik.

Mi felfogjuk nemes hivatását ennek a megindító nagyváradi lapnak. Igen; nemes hivatása van, mert vajmi kevés azoknak a lapoknak a száma melyek a katolikus érdekeket megóvnák, a nélkül, hogy akármely más felekezetet, akármely üdvös intézményt, akármely hasznos törvényt megtámadnának. Mi teljes bizodalommal nézünk elébe annak a napnak, mikor a „Szent László“ nyomdából kikerülő napilap csakugyan katolikus érdekeket fog képviselni, a nélkül, hogy a valláspolitikában nemtelen irányu offenzívításba menne át.

E vállalat nem úgy indul, mint a hogy keletkeztek egyes nyomdai vállalatok: titokban maradt nevű résztvevők hozzájárulásával, melyre aztán, kinek a hogy tetszett, ráfoghatták, hogy a Haas és Deutsch, vagy a kormány, vagy a papok pénzén indult meg. E vállalat és az ezzel kapcsolatban tervbe vett napilap komolysága iránt teljes bizodalom van, már csak azért is, mert a püspökség és a káptalan nyíltan bevallott hozzájárulása és a mozgalom élén álló fölszentelt püspök nemes és humánus gondolkozása kizárja minden lehetőségét annak, hogy a vállalat keretébe, különösen pedig a meginduló napilapba csak árnya is férközhessen a támadó, az elfogultan, vakon támadó politikának.

Éppen ez okból szinte örömmel üdvözöljük a mozgalmat és sikert kívánunk a keletkező vállalat működésének, mely hivatva lesz megmutatni a heccz gyermekeknek és azoknak a dúvadoknak, melyek a könnyenhiúság és fanatizálás revierjében üvöltének, hogyan kell becsületesen és tisztességgel szolgálni a katolikus

szántóföldek idej kincse által. Aki ezt a kincset megszerezte, aki arczának hulló verejtékével öntözte akkor, amikor még csak reménység volt, még akkor is, amikor az egész eredménnyel lehetett beszámolni, az megérdemli a szeretetet, megérdemli a tiszteletet.

A föld népe, ez a fáradhatatlan szántóvető, az aratás idején oly munkát végez minálunk, amilyent a világ egyetlen népe se. A hajnali órák hűvösségében már hallani kaszája pengését, amint köszörűli és végig kalapálja s ha munkába állott, hajlott derékkal dolgozik napestig, alig pihenve meg ebéd idején. Erzi, tudja, hogy sietnie kell az aratással, mert ha az erő szem hirtelen kapja a nagy forróságot, akkor megfogyad a kalász, elszorul a piros, aczélos mag s nem az igazi termés az többet, ami belőle kikerül.

Beáll hát ami aratónk a pirkadással a nehéz munkába s oly időben kezd az izzadást, amikor az elkényeztetett uri fajta megfáznak felöltő nélkül a harmatos levegőn. Pedig az arató gunyája ugyanegy ilyenkor is, meg a kánikulai dél idejében is. Szellőznek kell lenni mindennek, ami rajta van, különben még az ő edzett teste sem kerülhetné el a napszúrás veszedelmét. Átöltözködni nincs idő, nincs alkalom a mezei munkás számára, aki ugyan szánakozva nézi a finnyás járásu embert, mikor a talpát kapkodva lépdel a sarlón, pedig cipő van a lábán. Az arató lába száran még a gyerletővis éles tüi se igen tudnak egyebet ejteni ártatlan karczolásnál.

Hogyne szánakoznék az ilyen edzett pusztai ember a városok sápadt szülöttjein, mikor még a maga fajtájából közt is váloga-

érdekeket. De ha esetleg illetéktelen egyének disszonans hangot, a vallási türelmetlenség, vagy a provokálás hangját vinnék be a sajtóba, úgy époly szájalommal, mint erővel fognánk elhallgattatni azt.

Katona Imre.

— **Tisza Kálmán beszámolója.** Tisza Kálmán az aug. 20-ától szeptember 5-ég terjedő időben megy Nagyváradra. A szabadelvű párt augusztus 12 ére nagygyűlést hívott össze, a melyen megbeszélük a rendkívül fényesnek tervezett ünnepies fogadtatás részleteit. Tisza Kálmán ezuttal rendes szokásától eltérve, nem politikai tösztött, hanem rendes beszámolóbeszédet mond választói előtt s ebben foglalozni fog Wekerle miniszterelnök és gróf Apponyi Albert beszédével s különösen a papság tervezett mozgalmával.

— **Ha:aréró miniszterek.** Wekerle Sándor miniszterelnök Przemyslen és Mezőlaborezon át tért vissza Lembergől. A miniszterelnök Upornál leszállott a vonatról és apósa, a zemplénmegyei főispán látogatására Kelecsenybe ment, a hol holnapig marad. Lukács Béla kereskedelmi miniszter egyenesen Budapestre jött, Josipovics Imre miniszter még néhány napig Galicziában marad.

— **„Eljen Magyarország!“** A galicziái kiállítás látogató minisztereket a lengyel sajtó a legrokonszenvesebben fogadta. A Lembergben megjelenő Dziennik Polski „Eljen Magyarország!“ czimű cikket is közölt a magyar miniszterek érkezésének napján, a melyben a magyar minisztereket, mint a magyar nemzet képviselőit üdvözli Galiczia fővárosában s biztosítja őket, hogy a lengyelek melegen rokonszenveztek a magyar nemzettel a multban, rokonszenveznek vele a jelenben s rokonszenvezni fognak vele a jövőben is. A rendkívül megleghangu cikkből érdekesnek tartjuk közölni a következőket:

Egyidejűleg Antwerpenben is van kiállítás és pedig világkiállítás, de a magyar miniszterek mégis inkább látogatnak el hozzánk. Köszönjük dr. Wekerlénak, Lukácsnak és Josipovichnak, hogy nemzetünk irányában való érdeklődésüknek ilyen bizonyítékát adták. — Köszönjük, nem pusztá frázissal, hanem lengyel szívünk mélyéből... Üdvözölve őket e

tós, hogy kit becsüljön meg, kit tartson magához hasonlónak? Az igazi pusztai embernek még a falu is sok; neki az is tuiságos láрма, amit a gyermeksírás okoz, a harangszón kívül nem szeret semmiféle mesterkéltséget! a korcsmai tivornya, ahol szesztől terem a vakmerőség, anélkül, hogy felérne egy kis igazi bátzrsággal, neki nem eleme.

Rajongok azért a csendes, munkás, függetlenségre született néperért, melynek mindene egy darab föld, meg ami azon terem. Gyönyörűséggel nézem a munkájában, melyben nem nem szivesen vesztegeti a szót, mert azt tartja, hogy évödni csak a pihenés idejében való. Sokszor összehasonlítom a falubeli néppel a puszták hamisítatlan, el nem korcsosult véru fiát s azt látom, hogy amott már rontott az őseredetiségen a civilizáció. A falusi nép sohasem olyan bátor és nem is lehet rá úgy számítani. A puskák fiának ígérete szentség, több minden eskünél; a falubeli legény elfeledi adott szavát, ha a babája viganóját valahol megpillantja, a puszták fiával ilyen felőkenység nagyobb okból sem esik meg soha.

S ezeket a tarlókat, ezeket a síkságokat, amik itt a széles semmisségbe vesznek előttem, mind ilyen nép járja.

A legtöbbje már behordta a maga termését, csak itt-ott van még egy tábla, amelyben hosszú sorban terpeszkednek egymás mellett a kövér keresztek. Hamvaskék vadgalambpár ereszkedik le az egyik keresz tetejére, ott esipegeti a kalászból kikandikáló szemeket, míg valami gyanust nem vesz észre, ami tovább üzi. Ez a félénk madár önkényesen veti ki az adót a gazdára s beszedi bússágesen a dezsámát; más jószág nem is igen bántja a kereszket, a nagy pusztákon nincs

pillanatban, azt kiálltjuk, a mi nekik legkedvesebb: Eljen Magyarország! (Ezt előbb lengyel és utána magyar nyelven írja le.)

A cikk azután felemliti, hogy a magyar és lengyel nemzet a multban sokszor jött egymással érintkezésbe, mit, mindakét nemzet — üdvösnek ismert el s a jelenben is találhatók Magyar és Lengyelország közt némi érintkezési pontok. A legnagyobb változás az, hogy mig Szent István koronájának területe egész és egyöntetű Európa térképén, addig Lengyelország háromfelé van szakítva. Mindamellett a jelenben is össze van szöve a két nemzet sorsa, hiszen a lengyel köztársaság egy része a magyar király, I. Ferencz József alatt született újra! Hogy milyen lesz e két nemzet jövője, el van takarva az emberi szem előtt, de tény, hogy e két nemzetnek egy és ugyanaz a létalapja: a hazaszeretet, a szabadságszeretet és a függetlenségi törekvés. Végül egyesíti a két nemzetet a Habsburg dinasztia, amely erős és biztosítja a két nemzet további felvirágzását.

A cikk ezután felemliti, hogy a németek voltak az elsők, akik a lengyelek kiállítását megtekintették. Most jöttek Magyarország miniszterei s néhány nap mulva a magyar nemzet összes rétegeinek reprezentánsai, — ellenben a testvér szláv nemzetek nem mutatkoztak! A cikkirő ezen nem esudálkozik, mert nem a vér adja meg az együvetartozás érzetét. A magyarok bár nem szlávok s a lengyelek bár szlávok, századok óta együtt éreznek s szívükben honol a rokonság nemes érzete.

Mi megérezzük fájdalmaikat s visszhangra talál nálunk örömük és megforditva.

Uj otthont kereső debreczeniek.

Debreczen, aug. 11.

Nem tartozik ide, hogy hol és mi módon, de nagyon szomorú ténynek jutottam tudomására, melyet sietek nyilvánosságra hozni, azon egyszerű czélból, hogy hát ha van valami komoly alapja a szonóru dolognak.

A száraz tény az, hogy tudomásom szerint már több debreczeni ember hagyta, vagy készült elhagyni városunkat uj otthont keresni valahol délen, „Torontál“ megyében.

Egyik ismerős gazdálkodó emberem árulta e dolgot előttem el, mert úgy veszem észre,

veréb, ez a csiripelő sáskahad csak a falvak s tanyák közelségét szereti, ahol jó buvóhelyet kap este a növényben, az eresz alatt, meg a csürök nádfedelében; ahol apáról fiura marad az ősi jog a megtelepedésre.

S a mint elnézek a kenyértermő sikon, nem tehetek róla, hogy szívem mélyéből el fog az irigység. Milyen szives-örömet cserélnék azzal a mezei munkással levegőt és megelégedést, a ki itt mindenha itthon van! — Mennyi örömöm tudna lenni a várakozásban, mikor nézném, méregetném, találgatnám, hogy tegnaptól mára mennyit nyult a rozs, mennyit izmosodott a buza? . . .

Igy aratás után, már megkönnyült szívvel gondol a gazda arra a sok veszedelemre, a mit az év első felében kikerült; de megnyit reszketett a jégtől, mely a nehezűdő kalászt összetöri, szemét kipergeti, hogy félt a vihartól, mely kegyetlenül megtépázza a vetést s lefekteti a fekete sárba; rettegte az üszököt, a rozsdát, a gabonaneműek e két halálos ellenségét; félt a füllesztő, pállasztó esőzéstől, az égetőt, sorvasztó naptól, hisz elleniségévé válhatott minden, a mit jó barátjának kellett tartania.

Szakadatlan sora az aggódásnak vitte végig a gyötrelmeken, melyekről nem is tudott senki más, csak ő, mert a pusztai ember nem szokott panaszkodni, de még a falusi sem, hisz az a csapás, a mely az időjárás viszonytárságában az egyiket éri, érte valamennyit, ugyan egy sor lévén osztályrészek munkában, életmódban.

Ezek a sik tarlók mindezt a gondot és küzdelmet eszembe juttatják, de azért nem szánom azt, a ki kiállotta a magába fojtott aggódásokat.

hogy az új otthon keresők ebbeli munkájukat meglehetősen titokban tartják.

Az én emberem kinyögte előttem, hogy a megye „Toronto” megyébe, a hol a föld édes, tápláló anyja az ezt művelőnek, a hol nem kell kétségbeesni az embernek, hogy miből fizet adót, miből tartja ki ujjig övét s a hol nem kell aggódni, hogy egyáltalában lesz-e új?

— És Debreczenben kell?

— Kell uram, nagyon kell. Józan, takarékos és munkás ember vagyok. Hisz tetszik ismerni évek óta. Tisztességesen éltem, szép családom ellátam mindennel, a gyermekeket ruháztam, neveltem, adóm fizettem, adósságot pontosan fizettem.

— Így ismertem magát jó emberem mindég.

— No uram, most is úgy dolgoztam, úgy takarékoskodtam, mintfeddig, a múlt években, de már tavaly sem tudtam a terheimet leróni, az idén pedig elsült mindenem, a buzám, a tengerim, a szőlóm, az állataim elhulltak a hortobágyi inség miatt s adósságom temérdek, készpénzem, értékesíthetőm nagyon csekély van. Megyek én uram új otthon keresni!

— És nem tartóztatja vissza semmi? Nem köti ide az a föld, melyet eddig munkált, mely eddig táplálta?

— Nem uram. Nem köt. Fáj a szívem, a lelkem is sir, hogy el kell mennem, de mennem kell, mert kidobnak a házamból, mert nem nézhetem el, hogy kis gyermekeim éhen vesznek el, koldusok legyenek. Nem érném én azt tul. De megyek oda, a hol megtudom szerezni nekik a mi kell.

— És hol lesz az a föld?

— Hát ott délen valahol, „Toronto” (nem mondta „Torontál”) megyében.

— Ugy-e magát hívta valaki?

— Engem senki. De már többen elmentek s családjok is készül, mert annál több földet kap valaki, mentől többet magával megy arra az új szűz földre.

— Tudja-e mi az a — szocializmus?

— Nem tudom.

— Nem valami csábító levelek birják rá az otthon keresésére.

— Nem. Csak az, hogy itt már a kis gazdák nem élhetnek meg, — ott meg jó világ vár rájuk.

Nem írom tovább a folytatott párbeszédet, csak azt akartam nyilvánosságra hozni, hogy ilyen készülődő ember több van Debreczenben.

Mert bizonytalanság és kétes reménység nélkül sohasem lehet igazi öröm a világon s ez itt, a ki a napot érezte, a ki a virágot látta, a ki az ég harmatos esője mosdatott, legalább tudta, hogy mitől fél s tudta, hogy ha az elemek haragját elkerüli, meg lesz jutalmazva fáradsága. Hát nem könnyebb mégis az ő sorsa, mint azé, a ki az eszmék katonájává szegődik s emberfölötti szenvedések közt aggodók élete végéig azon, jön-e valaha idő, a melyben megértik a késő utódok?

Mert, hogy az élő generáció tapsoljon neki, ahhoz nem elég a szorgalom s a megfeszített munka, ahhoz gyors sikert teremtő szerencse is kell.

Elkésttem attól, hogy lássam itt az aratók munkáját. A míg a tavaszra nem kerül a sor, csend van ezen a pusztán; az őszit azóta ki is csépelelték a majorban.

Most egészen magamban vagyok itt megint, hallgatom a seregélyt, hogy henezeg a bokor tetején, még elcsalja a párja; füsti fecskével együtt röpi a tekintetem a szunyogos rét fölött.

— Oh be szeretném, ha örökké itt kéne maradnom!

Merengésemben mintha kaszapengést hallanék; mintha aratólányok vidám nótája csendülne meg.

Ez a pusztaság igazán, olyan mint egy templom. Akármilyen hang kél benne, imádsággá válik.

Tavasszal még könyörgés volt minden madár dala; most aratás után, még a méh döngése is hálaadó ima.

— a — e.

czenben s megakarom kérdeni, hogy vajjon elmentek-e ezek „Toronto” megyébe?

A hatóság könnyen megtudhatja; hivatalosan megkeresheti Torontát és a szomszédos vármegyéket, hogy van-e valami az ott letelepedésekben s van-e már köztük debreczeni ember, debreczeni család.

Hiszen szó sincs róla, mindig úgy volt az, hogy egyesek, a kiknek még Debreczenben sem kedvezett a gazdálkodás külföldben is kétséges szerencséje, felkerekedtek s másfelé költöztek. Így volt ez másfelé is és például ilyen kiköltözőkből alakult a szomszéd „Uj-Léta”, melynek lakói közül a legtöbb igen tisztességes módnak örvendenek.

Lehet, hogy csábítják lelketlen ügynökök ismeretlen tájra, ismeretlen munkára őket, de lehet, hogy van valami komoly alapja a dolognak, az t. i., hogy városunk határán csakugyan szomorú viszonyok várnak a kis gazdálkodókra.

Sokan panaszkodnak az idej silány termés miatt, a hortobágyi inséget pedig a nagy gazdák is megéreztek elég súlyosan, tehát tenni kellene valamit a viszonyok jobbra fordulására.

Ujból megkívánom jegyezni, hogy nem lehetetlen, miszerint ha van is — és lenni kell — egy pár új otthon kereső debreczeni embernek, a tény még semmiben sem lehet aggasztó s ne is legyen s én csak egyszerűen jelezni kívántam ezt, mint oly tény, melylyel eshetőleg komolyan is kellhet számolni.

Gazdálkodó.

Tanügy.

Egységes törvénykönyvet! Ez alatt a cím alatt a Nemzeti Iskolában Földes Géza egy rendkívüli érdekes cikksorozatát indított meg. Főkérvánása Földesnek az, hogy az összes iskolákra, szóval az egész tanügyre vonatkozólag szerkesztessék egy egységes törvénykönyv s ebben aztán jól megfontolva a különféle rangú és jellegű iskoláknak, tanároknak és tanítók képzésének egymáshoz való viszonya szorosan és pontosan legyen meghatározva. Egyúttal ez a törvénykönyv ölelje fel az iskolák tantervét, tankönyveit, a tanító és tanár képzést, nemkülönben a tanfelügyelet is. Legfőbb törekvése pedig az írónak az, hogy a közigazgatás keretébe úgy illesztessék az iskola ügye bele, hogy az a többi ügyekkel ne csak párhuzamosan, hanem teljes összhangban fejlődhesék. S mindezeket oly meggyőzően s magas színvonalon álló vitaközö modorban írja le Földes Géza, hogy valódi élvezet olvasni, még azoknak is, kik tanítással nem foglalkoznak. Ilyen közlemények tették különben a Nemzeti Iskolát egy fél év alatt a tanítók legkedveltebb lapjává, mely a szó teljes értelmében méltó is arra, hogy minden tanító asztalán ott legyen.

Nőszépitő vállalat.

— Persze, hogy Amerikában. —

A legújabb, a mit Amerikából jelentenek, egy hölgszépitő-üzlet, melyet egy new-yorki orvosnő rendezett be.

A milwankei Heraldnak ottani levelezője következőképen írja le ezt az érdekes intézményt: „A török stílusú, elegáns fogadó-terem mellett van egy szoba, a tulajdonképeni szentély, melyben a szépség istennőjének áldoznak és segítségért esedeznek.

E szentély közepén van egy asztal, ezen pedig egy titokzatos ezüst készülék áll. Ez a szépitő készülék.

Valamennyi előkelő hölgy, ki sokat törte a fejét azon, hogy melyik színházba menjen, milyen ruhát csináltasson stb. s kinek homlokára az e miatt való gondok ráncokat vonnak, bizalommal fordul e csodatevő készülék birtokosnőjéhez.

De ez a készülék még egyebet is tud, mint ráncokat eltüntetni. Eltávolítja a bőr összes faltjait, virágzóvá és ruganyossá, tisztá-

tává és bársonysimává teszi úgy, hogy az, a ki használja, legalább is tíz évvel megifjodik. És az egésznek mi a titka? Arczögfürdő, semmi egyéb.

Ez a hölgy, aki ily módon tíz évet le akar róni vállairól, kényelmes zsölyeszékbe telepedik, mely a készülék tőszomszédságában áll és mely némileg a borotválószerkezethez hasonlít.

Aztán selyem sapkát huznak a hölgy fejére; a sapka csőalaku folytatása átme- gy a készülékre s ehhez van erősítve s mintegy alagutat képez az arcz és a készülék között.

Az arczszépitő előbb gondosan megdöngnyözi az arcot s megdörzsöli bizonyos kenőcsökkel, a végből, hogy a bőrt az ezután következő fürdő iránt fogékonytá tegye; aztán felesavarja a gőzesapot s a gőz egyenesen az arcra ömlik és finom illatszerekkel van vegyítve.

Ez az eljárás körülbelül tizenöt percig tart. Ennyi idő múlva leveszik a sapkát s eltávolítják az arczáról a kenőcsöt. Az intézet tulajdonosnője már most szivacsos és forró vízzel, majd csupán forró vízzel megdörzsöli a bőrt.

A hölgy ifjító intézet tulajdonosnője azt állítja, hogy a bőr ily módon nem csak megtisztul, hanem meg is erősödik; az arcz a fürdő után tényleg nagyon megifjodottnak látszik.

Ugyan ilyen eljárást végezhet a szépség- re szoruló hölgy nyakával és mellével is és különösen a téli évadban gyakran alávetik magukat a hölgyek ennek a kurának, hogy a bálokon szép nyakkal és mellel váljanak ki. A szépitő hölgy ezentul arra is kész, hogy eltávolítja, vagy legalább kevésbé ruttá teszi az arcz formátlanságait.

Massage-val megjavítja az orrnak, ama fontos arczrésznek formáját, amely, ha a természet mostohán bánt vele, sokszor a legcsinosabb arczot is eltorzítja.

Miként mindazok, akik az emberi és különösen a női hiúságra spekulálnak, úgy a szépitő intézet tulajdonosnője is pompás üzleteket csinál, annyival is inkább, mert árai nagyon borsosak.

De melyik nő nem fizetne szívesen azért a boldogságért, hogy 30 éves létére husz évesnek vallhassa magát és ilyenül is tűnjék fel.

*

Mint halljuk, az amerikai intézet tulajdonosa az ó világot is boldogítja találmányával, sőt Debreczenben is állít föl ilyen nőszépitő intézetet.

Vajon lesz-e sok primadonna?

Nem! A debreczeni hölgyeknek nincs szüksége erre az intézetre.

Irodalom.

* **Elmékedések. Mit vegyen fel Kossuth Ferencz a többi között programjába.** Ismeretlen szerzőktől jelent meg Csáthy Ferencz és Társa könyvkereskedő cégé bizományában „Elmékedések. Mit vegyen fel Kossuth Ferencz a többi között programjába?” czimvel egy füzet, a melyben a Zichy Nándor és Eszterházy grófok által megindított mozgalommal szemben, katolikus írók nyilatkoznak meg az összes politikai kérdésekről. Foglalkozik különösen a népnevelés államosításának ügyével, továbbá az általános védkötelezettség kérdésével. Majd szólnak a kormányzatról általában, a szegényebb néposztálynak való segíthetéről, a „Holtkéz”-ről igen hosszán, az önálló számtérületről, önálló magyar jegybank-

nekik legked-
Ezt előbb len-
írja le.)

nyogy a magyar
okszor jött egy-
két nemzet —
n is találhatók

némi érintke-
tozás az, hogy
területe egész
addig Lengyel-
Mindamelllett
a két nemzet
ság egy része
zsef alatt szü-
két nemzet

i szem előtt,
egy és ugyan-
a szabadság-
ekvés. Végül
burg dinasztia,
nemzet további

hogy a néme-
gyekek kiállit-
ek Magyaror-
mulva a ma-
eprezentánsai,
etek nem mu-
a csudálkozik,
gyüvetartozás
szlávok s a
óta együtt
konság nemes

t s visszhang-
orditva.

Debreczeniek.

zen, aug. 11.

és mi módon,
ttam tudomá-
a hozni, azon
van valami
lak.

omásom sze-
hagyta, vagy
thont keresni
en.

berem árulta
veszem észre,

sak a falvak
ó buvóhelyet
lalt, meg a
fiura marad

ermő sikon,
mélyéből el
mest cserél-
egőt és meg-
on van! —

árakozásban,
atnám, hogy
ozs, meny-

nyült szív-
eszedelemre,
; de meny-
ehezédő ka-
hogy félt a
ázza a ve-
rettegte az
ek e két ha-
állasztó eső-
hisz ellen-
barátjának

nak vitte vé-
m is tudott
ember nem
falusi sem,
rás viszón-
alamennyit,
munkában,

gondot és
azért nem
ába fojtott

ról, a közjogi kiegyezés revíziójáról, végül a nemzetiségi kérdéstről általában, helyes uton. Az ügyesen megszerkesztett füzet ára hatvan krajczár.

* **A „Külföld“** című Cserhalmi H. Irén és Gerő Attila szerkesztésében megjelenő kitűnő folyóirat, melynek érdekessége minden számnál fokozódik, utolsó számában Zola Lourdesának és Ouida Syrlin című regényének folytatásán kívül remek vezércikket hoz Andre Chénierről, lefejeztetésének 100. évfordulója alkalmával, azonkívül egy gyönyörű norvég novellát Kielandtól, egy ügyes humoreszket Marcell Prévosttól, Cervantes egy spanyol, Stechatti egy olasz és Chénier egy francia versét remek műfordításban. A külföldi irodalmi szemlében pedig két irodalmi újdonságról, egy olasz és egy finn regényről emlékszik meg terjedelmesen és hoz igen érdekes közgazdasági és művészeti cikkeket. A kitűnő lap előfizetési ára 2 frt 60 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Nádor-utca 15. szám,

Különfélék.

* **Kleptománia.** Nagy feltűnést keltő elfogatás történt tegnap Milánóban. Manara márkít a milánói pályaudvarban épen abban a pillanatban lepték meg, mikor a Margni őrnagy utibörőndjét egy vagonból el akarta lopni. A márkít, aki állítólag kleptomániában szenved, átadták a rendőrségnek.

* **Jókedvű zárdafőnöknő.** Ismételt emlékeztünk már Lätitia olasz királyi hercegnőnek, a nemrég elhunyt aostai herceg ifju nejeének botrányos magaviseletéről és életmódjáról. A hercegnő, mint nemrég megtudtuk, néhány hadnagyocska társaságában kerékpáron végig száguldott Turin utcáin és egy őrnagyot, ki őt nem vette észre s neki nem tisztegett, e miatt meg is fedte. E miatt aztán a király Lätitia hercegnőt szigorúan megbüntette. Turinból most azt írják, hogy Lätitia hercegnő, hogy királyi nagybátyját bosszantsa, zárdába akar vonulni. Ha szándékát megvalósítja, akkor nagyon vig napok virradnak majd arra a zárdára, melynek főnöknője lesz.

* **Szerencsétlenül járt turista pap.** Large Elie abbé, a dromei departementban levő Romans város teológiai szemináriumának tanára, a ki különben ügyes hegymászó hírében állott, mint Luganóból írják, pár nap előtt elindult, hogy a San-Salvador hegyet megmássza. Rövid ideig nem hallottak róla hírt; tegnap azonban egy mélységben megtalálták holttestét, iszonyuan összeroncsolt állapotban. A turista szokott elővigyázatossága dacára, bizonyára nem eléggé szilárd talajra tévedt, a hol megcsuszott és a mélységbe zuhant. Az abbé holttestét általános részvét mellett Luganóba vitték s onnan fogják eltemetni.

* **A tanító, mint életmentő.** Egy derék tanító hőstettéről emlékezünk meg. Zentán történt, hogy tegnap délután két kis leány fürdött a Tisza hullámaiban, nem messze a parttól. E közben a kisebbik mély gödörbe tért, a nagyobbik felbukott. Nénje megrémülve es sirva sietett megmentésére, de akkor mindkettőjük felett összecsaptak a hullámok. A parton észrevették a szerencsétlenséget, de senki sem mert a gyermekek segítségére menni. Az ámuló és jajveszékélő tömegben keresztül törte magát Szigethy Imre, derék városi tanító, ruhástól a habok közé rohant s szerencsésen a partra hozta a már fuldokló leánykákat, a kik a gyors segítségre csakhamar magukhoz tértek. A bátorszívű tanítót lelkesen megélték.

* **Rövid hírek.** Francziák az orosz hadgyakorlaton. Lembergbe érkezik a francia vezérkar főnöke, hogy résztvegyen az orosz nagy manőverben. — **Megszökött öngyilkos.** Budapesten egy Főző Lajos nevű úgynök főbe lőtte magát s a kórházból ilyen állapotban megszökött. — **A difteritisz Arad megyében.** A difteritisz okozta megbetegedések és halálozások száma Tancz községben napról napra növekszik. — **Leégett hajógyár.** A Burgmeister és Wain-féle hajógyár Kopenhágában teljesen leégett. — **Öngyilkos öreg ember.**

Anyagi zavarok miatt lett tegnap öngyilkossá Miskolczon Schvarcz Sámuel 60 éves, tiszkeszi bérlő.

Utezai életkép.

A reggeli napsugarak melege állított meg az utzasarkon. Gyönyörködtem a piac téren mindenfelől összeseregülő tarka népben, a sok szép asszonyban és a leendő gondos asszonykákban cseléddel, vagy annélkül, a mint kosarat fűzve szinte meztelen karjaikra, a pénztárczát apró markukba szorítva siettek bevásárolni.

— Boldog ember lesz, kinek ilyen nevelésű kis feleség vezet a háztartását, — gondolám.

Az utca felé fordultam, a hol ismét a nyári ruhák, napernyők különféle színe kergette egymást. Mindamellet az összevissza — népség és színtarkaság között, sötét buzavirág kékes ruháitól a szemembe. Tetszett, kis gazdája sietségében mint kerüli majd erre, majd arra az utbanállókat.

Ő is észrevette tekintetemet s viszonzva azt, rám veté sötét pillájú kék szeméit, úgy éreztem, mintha a vérem mind egy helyre kezdene tolni.

Nem ismertük egymást, ajkunk tehát nem beszélhetett!

Az ügyes vevőcske kosara csakhamar megtelt, hazafelé indult.

A kíváncsi érdeklődés nem hagyott nyugton, tisztes távollágban követtem.

Vissza-vissza tekintgettem a kitérések alkalmával, nehogy feltűnő legyen s még valami ismerőse rápírtson.

— Okos kis leány, tudja a módját s elmosolyodtam.

Magas ház szűk bejárata mögött tünt el kecses alakja előlem.

Alig áltam néhány perczig az utzasarkon, felnyitá a zsalu és otthoni öltözékben, menyecsékésen hátrakötött fővel, csak egy félkönyvre dőlve, mintha az utca zajára volna kíváncsi, ő hajolt ki.

Nem sokáig maradt az ablaknál, ez azt jelenti, hogy más valaki is van a szobában, de azt is tudtam, hogy ismét kinéz.

Ugy volt s most már két közökre ereszkedve; biztos, hogy egyedül van. Hej! ő is is azt hitte, hogy nem hallva lépteiket észrevétlen mellé könyökölt — a mamája, sőt észrevette leánya mosolygó pillantásait.

Persze elpirult s mindjárt más irányban nézett — szintugy én is — csak hogy hiába volt, a mamák éles szeműek kivált az ártatlan dologban.

— Nézd csak édes mama, az a fiatal ember úgy néz, talán ösmerős? — kezdte meg ő.

Elhibázva talákoztam a mama szemével is. Kissé megijedtem, pedig nem ült hargag a homlokán, ellenkezőleg mintha mosolygott volna, azért roppant vigyázva figyeltem az ablakot.

Egyszer csak — ah! minő rafineria — ott hagyta a mamát az ablaknál s mi ha a véletlen úgy hozta, k o k e t t á l t u n k k e t t e n.

— ő — n.

Vidék.

* **Megyei közkórház.** A Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye által építeni szándékolt megyei közkórház előmunkálatai immár annyira előhaladtott stádiumába jutottak, hogy a vármegye főispánja, A l m á s s y Géza cs. és kir. kamarás az ügy feletti végleges döntés végett augusztus hó 23-ára a megye törvényhatóságát rendkívüli közgyűlésre hívja össze, hogy így a közkórház felépítésének ügye még a rendes közgyűlés bevéásával se késleltessék. A főispánnak ugyanis az a szándéka, hogy a kórház épületét ez év őszének folyamán tető alá hozzák.

* **Uj tüzoltó egyesület.** T u r a, szabolcs-megyei községben, mint levelezőnk írja, önkéntes tüzoltó-egyesület alakult.

* **Szolnok város új főkapitánya.** Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye főispánja a megye

székhelyének főkapitányi állására T a p o s i Mártont, Gyöngyös város első tanácsosát nevezte ki, kinek hivatalát 14 nap alatt el is kell foglalnia.

N A P I H I R E K.

Határidő naptár.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10—12 ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11—12 ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, Hétfőn, Szerdán és Szombaton d. u. 3—6-ig nyitva.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11. d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepp nap d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy egyesület „Otthon“-a (Keresk. Akad. földsz.) Szerdán és Szombaton d. u. 5—8 óráig van nyitva.

Katonai terzene kedden és szombaton d. u. 6 órakor a „Nazyerdőn“

A „Margit“ fürdő vendéglőjében minden vasárnap d. u. cigányzene játszik.

Orfeum a „Koroná“-ban, kezdete minden este 8 órakor.

Lakások bejelenése. A tanszer kiállítás tartalma alatt aug. 15-ig, az országos kiállítási irodalmi (kereskedelmi akadémiá) Naponként reggel 8-órától esti 6 óráig.

Augusztus 14. Megyei közigazgatási bizottsági ülés.

Augusztus 15. A megyei főorvosi állásra hirdetett pályázat lejárata.

Augusztus 17. Rendkívüli városi közgyűlés.

Augusztus 18. A királyi születésnapja.

Augusztus 8. Az 1854-ik évben végzett képezdei tanulók tíz éves találkozója.

Aug. 6—14. Debreczeni nagy-bölgösszony napi országos vásárok következő rendben: 6—7-én bőr, gyapjú, méz, stb. toll, iparcikkék, gabonaművek és mindenféle termény vásár, 9—10-én juvásár, 11—12-én sertésvásár, 12—13-án lóvásár, 13—14. baromvásár.

Szeptember 14. Boczkó Samuel rendőrfőkapitány jubiliuma

Szeptember 15. A megyei másodaljegyzői állásra hirdet. tt pályázat lejárata

Oktober 1—9. Debreczeni dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-án bőr, gyapjú, méz, toll, iparcikkék, gabonaművek és mindenféle terményvásár, 4—5-én juvásár, 6—7-én sertés vásár, 7—8-án lóvásár, 8—9-én baromvásár. Nyers termények és iparcikkék a vasár egész tartalma alatt árusíthatók.

— **Egyházak.** Vasárnap az ev. ref. templomokban theológusok tartanak istentiszteletet. — A róm. kath. templomban reggel 7 órakor C s e r h a l m y József kegyesrendi házfőnök tart csendes szent misét; délelőtt 9 órakor énekes nagy misét T a r n a y Károly segédlelkész mond, a mely után a szent beszédet szintén T a r n a y Károly s. lelkész tartja meg. Délelőtt fél 12 órakor csendes szent misét F r o h n e r Béla s. lelkész tart. Délután 3 órakor litánia s utána 4 órakor a rózsafüzér társaság ájtatossága lesz. — Az ág. hitv. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor M a t e r n y Lajos lelkész tart istentiszteletet.

— **A városi gyámpénztár zárszámadása.** Debreczen város törvényhatósága a gyámpénztár 1893. évi zárszámadásait és mérlegét a közgyűlési határozat értelmében jóváhagyás, illetőleg megerősítés végett ma küldötte fel a belügyminiszterhez.

— **Hivatalos esküvetétel.** A közbiztonság vezetésére kinevezett C s á k i János igazgató és S t e i n e r Jakab ellenőr ma délelőtt tették le a hivatalos eskült S i m o n f f y Imre kir. tan., polgármester előtt.

— **Felebbezés közgyűlési határozat ellen.** A városi közgyűlés tagjainak egy tekintélyes része, élén Horváth Istvánnal, a mult hó 26-án megtartott közgyűlés azon határozata ellen, a melylyel a nagyeserei erdőről a polgári felülettségnek és a városi pénztárát illető famennyiségnek beszállítása 6 évre S t e i n b e r g e r Gyula guthi vasuti vállalkozónak adatott ki, közvetlenül a belügyminiszterhez megfelebbezték.

A felebbezésből kiemeljük a következőket:

A felebbezés mindenekelőtt a város helytelen gazdálkodási módjával foglalkozik. Mert — felebbezők szerint — a város az általa teljesített középítkezésekből származó tartozásait törlesztésére s a naponkénti újabb terhek fe-

dezésére rejtett községi adók, mint pl. kaszárnya építés, szegény adó, tűzvérségi díj által folyton a házbirtokosok, a város lakossága áldozatkészségét veszi igénybe, a helyett, hogy a házipénztár jövedelmének szaporításáról más uton is pl. a nagycserei szállításnak magához váltása által igyekeznek gondoskodni. Felhozzák, hogy a guthi vasuti szállításhoz Steinberger Gyulának 12 éven át több mint 800,000 forintot fizetett ki a város, dacára annak, hogy a város által adott földön girbe-gurba karókra lerakott vasut, úgy szólván a vállalkozónak mibe sem került. És most, midőn a nagycserei erdő kihasználására kerül a sor a város a helyett, hogy a beszállítást saját maga eszközölte vasut építés, esetleg a Steinberger-féle vasut átvétele által s így a házipénztár jövedelme emelésére gondolna, pályázat hirdetés, az érdekeltek meghallgatása s a Steinberger által felajánlott szállítási díj leszállításának megkísérlése nélkül ugyancsak Steinbergernek adta ki a nagycserei erdőről való beszállítást is.

Indokolják, hogyha a város maga házilag kezelni a nagycserei erdő kihasználását nem akarja, a fairtási joggal bíró városi polgárokat kellene első sorban meghallgatni, hogy vajjon ily csekély távolságról is nagy költséggel vasuton, vagy pedig fuvarosokkal, esetleg saját fogatokon kívánják-e a beszállítást eszközölni, miután egyrészt a közönségre is kényelmesebb, ha minden utánjárás nélkül és kevesebb költséggel jut hozzá failletőségéhez, de a mellett a városunkban nagyszámúmal levő fuvarosokra, esetleg magánfogattal bírókra nézve is határozottan előnyösebb a szállításnak ezen módja.

Érdekel várjuk a felelősség elintézését, mert az tény, hogy a Steinberger-féle vasut átvétele, esetleg újabb vasut-építése által a város holt tőkét nem szerezne, a mennyiben az egy a banki kaszálló kihasználása alkalomával, mint addig is a körkémenceze termelvényeinek beszállításánál már ez idő szerint is használható lenne.

— **Adakozások a Kossuth szobor javára.** A Debreczenben felállítandó Kossuth szobor javára újabban a következő adományok érkeztek Tóth Béla pénztárnokhoz: a 3186-ik számú gyűjtőben Riszó Lajos 70 krt gyűjtött, az 1481-ik számú gyűjtőben Ferenczy Imre 6 frt és 80 krt gyűjtött, a 762-ik számú gyűjtőben Antalovics Gyula légszergyári igazgató 59 frt és 60 krt gyűjtött.

— **Orgona-beállítás.** A Kossuth utcái evang. újtemplomban, az orgona-beállítása miatt augusztus 11-től fogva bizonytalan ideig sem istentisztelet, sem temetés nem tartatik.

— **Az új üzletvezető.** Dobieszky Sándor, a magyar államvasutak debreczeni üzletvezetőségének új főnöke, mint értesülünk, f. hó 24-én érkezik városunkba, hogy állását elfoglalja. Az új üzletvezetőben társadalmunk, közéletünk bizonyára előkelő férfiut nyer, ki dacára annak, hogy évekig lakott Zágrábban, megőrizte magyarságát. Előkelő magyar családból származik; édesatyja a dicső emlékü szabadságharcban mint tábornok, Bem oldalán harcolt a haza szabadságáért, egyik testvére pedig előkelő állást foglal el a magyar királyi honvédelmi miniszteriumban.

— **Műtanrendőri bejárás.** A debreczeni helyi vasut hatvan utcai vonalának műtanrendőri bejárata ma délelőtt történt meg. A bizottság a következő tagokból állott: Debreczen város törvényhatósági bizottsága részéről jelen volt Márk Endre; a mérnöki hivatal részéről: Stahlgéza t. főmérnök; a vasuti felügyelőség részéről: Lovich László felügyelőségi biztos; az államipítészeti hivatal részéről: Latinovích Mihály kir. főmérnök; a rendőrségtől: K. Tóth Mihály kapitány és a helyi vasut részvénytársaság

részéről: Lengyel Imre elnök és Láber Mihály ügyvezető igazgató. A bizottság konstataulta, hogy a vasutvonal az engedélyokmányban kifejezett feltételek alapján van lefektetve; a hatvan-utcai 1150. sz. ház előtt lefektetett új kitérőnél levő csatorna-nyílás, tekintettel arra a körülményre, hogy esőzés alkalmával a hely lejtős volta miatt a csatorna-nyílás nem képes a vizet levezetni, átvezették a kiegészítő sínpár külső oldalára. Miután a bizottság eljárásáról a jegyzőkönyvet felvette, a műtanrendőre bejárás véget ért.

— **Wendling tanár hangversenye.** Az országos tanszerkiállítás alkalmából a debreczeni jótékony nőegylet saját árvaháza és nőpiskolája javára a Margitfürdő nagyteremben folyó hó 20-án este 8 órakor táncszal egybekötött díszes hangversenyt rendez. Művész Wendling Károly lipcei zeneakadémiai tanár ez alkalommal bemutatja hazánkban legelőször a magyar találmánya Jankó Zongorát, mely Németországban általános felütést kelte a legtöbb konzervatóriumban mint legkedveltebb hangszer fogadtatott. A gazdag és változatos műsorban közreműködnek a következők: Wendling Károly kir. zeneakadémiai tanár Lipcseből és tanítványa Schmidt Róbert. Továbbá Lux Edith kisasszony énekkel, Zala Emma kisasszony szavalattal, Nagy Dezső czimbalomjátékkal; a debreczeni dalegylet és Racz Károly népzene-kara Részletes műsor a helyi lapokban fog közzététetni. Helyárak: Első hely számított 2 frt. Második hely számított 1 frt 50 kr. Harmadik hely 1 frt. Előjegyzéseket elfogad Schmidt S. hangszerraktára és Szentkirályi Tivadar díszműau üzlete. Debreczen 1894. aug. hó 10. a rendező bizottság.

— **A Gönczy-egyesület közgyűlése.** A hajdumegyei tanítók Gönczy-egylete f. hó 22-ikén d. e. 9 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését a megyeháza közgyűlési termében. E közgyűlésre az egyesület alapító, pártoló és rendes tagjai ezuton hivatnak meg. Tárgy: elnöki megnyitó, az egyesület működéséről és vagyoni állapotáról szóló titkári jelentés, folyó ügyek, indítványok stb. A közgyűlést megelőzőleg választmányi ülés fog tartatni, melyre külön meghívók küldetnek szét. A közgyűlést d. e. 11 órakor diszgyűlés fogja követni Szabó József, Domokos Lajos, Tóth Lajos debreczeni, Bagi László kabai és Bodnár János nádudvari tanítók jubileumi ünnepsége alkalmából, kiket Simon Károly egyesületi alelnök fog üdvözölni, mire a jubileumok nevében Tóth Lajos ny. tanító válaszol. Az ünnepség részletes programja később leend közhírré téve. — Az ünnepséget diszebed fogja követni az „Angol királynő” nyári helyiségében. Egy teríték ára (négy fogás, borral, savanyuvízzel) 1 frt 20 kr. Az ebédre előjegyezhetni Szent-Királyi Tivadar ur üzlethelyiségében a városháza alatt. Debreczen, 1894. aug. 11. Kovács Lajos egyesületi elnök, Tóth László egyesületi titkár.

— **Szomorú Lajos napja.** Hosszu éveken át örömapja volt a magyarnak augusztus 25-ike. Ezrével vitte a mindmegannyi imádságot jelentő üdvözlőtet a táviró Turinba, a magyar történelem heroikus nagy alakjához, Kossuth Lajoshoz. Az öröm helyett gyász, az éljenek helyett borús melancholia fogja el a nemzetet az idei Lajos napkor. A nagy száműzött visszatért közénk, holtteste ott porladozik az anyaföldben, a hova hitért, reménységért járnak most már zarándokutra a Budapestre felkerülő magyarok. A szokáshoz híven Lajos napját, bárha gyászos szívvel is, az idén ünnepelni készül az ország, hogy emlékezzék a nagy vezérre és ez által erőt, bátorságot merítsen a további küzdelemre. Debreczen város hazafias közönsége is, mint az előtt minden évben, az örömapot, úgy az idén a gyásznapot is meg fogja ünnepelni és méltóképen fog megemlékezni Lajos napján a nagy halottról.

— **Műkedvelő előadás.** Az előadás nem a Csokonai kör pénztára javára, mint tévesen közöltük, hanem a kör házalapja javára fog rendeztetni. — A terem díszítésére Komlóssy Arthur ur, a kör elnöke szíveségből a rendező bizottságnak följánlotta a Csokonai arcképét. Az előkészületekből láthatólag a

mulatság sikerültnek ígérkezik. A rendezőség mindent elkövet, hogy a debreczeni műkedvelő közönségnek egy felejthetetlen, kedves emlékű estét szerezzen.

— **Baleset az „István” malomban.** Az „István” gőzmalomban tegnap egy kis baleset történt, amely azonban semmiféle komolyabb következményekkel nem fog végződni. A leégett malomépület bontása erősen folyik, a sok munkás teljes szorgalommal dolgozik a leégett épület eltisztításán. Itt dolgozott Kerekgyártó János, sámsomi illetőségű munkás is, a ki a buzakihordásával foglalatokodott. A mint a fiókokból hordta ki a buzát, az egyik fiók megmozdítása alkalmával egy megégett gerenda darab ráesett s maga alá temette a dolgozó munkást. A segélykiáltásokra a többi munkások azonnal elősiettek s kiszabadították Kerekgyártót a kellemetlen helyzetéből. Sérülései épen nem életveszélyesek. A kórházban vették ápolás alá.

— **Vásári képek.** Mi boldog debreczeniek. Mennyi minden látnivalóban lehet részünk. Csak a vásártérre kell kisétálnunk, van ott mindenféle szép és érdekes. Óriási leány, ki dominálja a polgári házasság vitáiban eltörpült halandók felett a tért, törpe, ki jelképezi a Madách későbbben látható — visszafeljövő — emberiségét, melyet Ó „Az ember tragédiájában” ír le. Kicsinyek, nagyok meghatottan nézik az állatsereglettel szemben levő panorámában a megdicsőült nagy magyar, Kossuth Lajos temetését, annak mintázott holttestét a ravatalon; a kik bakknak készülnek, gyakorolhatják magukat a czél dobálásban s elnyerhetnek egy kis ügyességgel akár egy harmonikát is. Forgók, czirkusz, gyorsfényképészek, kik megörökítik az ember vonásait a halhatatlanságnak, tarka egymásutánban 24 komédia, van tehát bőven hely, hol elkölthetitek a tulipános ládából kivett pénzt ti is, kedves vidéki atyámfiai.

— **Hymen.** Városunk egyik fiatal, tevékeny kereskedője Stern Armin f. hó 19-én esküszik örök hűséget Golschmidt Sabin kisasszonynak Pozsonyban.

— **Ki akar venni?** A helybeli kir. törvénytörvényes, az ottan visszamaradt corpus delictiket, valamint az általa lefoglalt bűnjelket, u. m: fegyverek, vasak, értéktárgyak és ruháknak f. hó 21-én délelőtt 9 órakor, a város istállójában megtartandó nyilvános árverésen fogja a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladni.

— **Váltóhamisító iparos.** Ravasz fufanggal akart egy debreczeni iparos száz forintot szert tenni. Előtt pár nappal megjelent a „Kereskedelmi és iparbanknál” egy tisztességesen öltözött ember s egy városi rendőr aláírásával ellátott, 100 frtról szóló váltót nyújtott be leszámitolás végett. A rendőr a váltót mint forgató szerepelt. Szerencsétlenségére a rendőr ugyanakkor kezes volt egy 200 forint-ról szóló váltónál s az illető, akiért kezességet vállalt, a váltót ugyancsak az „Ipar és kereskedelmi banknál” nyújtotta be megelőzőleg. A bank tisztviselője előtt épen ott fektű a 200 frtos váltó s észrevette, hogy a 100 forintos váltón nem olyan az aláírás, mint a másikon. Nem tudta most már, melyik a valódi s azt mondta a váltó benyújtójának, hogy jöj-jön fel délután, mert nincs a bankban apró pénz. Az ember délután fel is ment, de ez alatt az idő alatt értesítették a rendőrt, ki kijelentette, hogy ő csak a 200 frtos váltót forgatta. K. G. helybeli ácsmester, ki a 100 forintos hamis váltót benyújtotta, nem jött el délután, hanem maga helyett mást küldött fel. Ez a küldött beösmerte, hogy őt K. küldte fel a pénz felvétele végett. A bankban ekkor a 200 frtos váltót elfogadták s az illetőt, ki a pénz felvétele végett jött kihallgatták s szabadon bocsátották. A rendőr az esetet feljelentette dr. Simonffy Béla kir. ügyésznek, ki azonnal áttette az ügyet a vizsgáló-bírósághoz.

— **A jeges víz ellen.** Minél melegebb az időjárás, annál nagyobb a kereslet a jégbe hűtött ásványvizek, szódavíz és közönséges víz után. A jeges víz azonban rendkívül károsan hat az egészségre, mivel különböző hurutokat idéz elő s különösen a hideg ásványvizek nagy emésztési zavarokat okoznak. Az ellen a szokás ellen, hogy a jeget a pohárban olvasztják fel, az szől, hogy a legtisztábbnak látszó jégben is mikroorganizmusok vannak, a melyet különösen az ellen támadnak, hogy a jégre húst is fektetnek. Ezért a vizet sohasem tanácsos jéghidegen inni.

— **Megütött rendőr.** A bor hatása sokszor a törvény által meg nem engedett dologra is ráveszi az embert. Ilyen eset adta elő tegnap este is magát a **Lőrincz Mihály Szt.-Anna-utcai** koresmájában. Egy — állítólag — **Orosz István** nevű ember mulatott a koresmában s ott rendkívül duhajkodást vitt véghez. Az ott őrtálló 58-ik számú rendőr, **Szegedi Lajos** figyelmeztette a mulató embert, hogy rendesebben viselkedjék. **Orosz István** — úgy látszik — nem valami szívesen fogadhatta a tisztességes figyelmeztetést, mert belekötött a kötelességét teljesítő rendőrből s addig-addig veszekedett vele, a míg azt föbe nem ütötte úgy, hogy a szegény rendőr fején és fulén súlyos sérüléseket szenvedett. Azonnal a rendőrségi központhoz tetek az esetről jelentést, de mig onnan a kiküldött rendőrök megérkeztek, az állítólagos **Orosz István**, a ki a **Geréby cég** hetesének adta ki magát, megugrott. A rendőri bejelentési hivatal ilyenü embernek a bejelentéséről az említett cég által, nem bir tudomással. A verekedő embert nyomozzák, a megsérült rendőr pedig lakásán ápolás alá vétetett.

— **Szociálista eszméket** hirdetett tegnap, naplement után **Székelly Gyula**, jó családból származó volt debreczeni tanító, ki egy kissé ittas állapotban a komédiák előtt levett kalappal dicsőítette a szociális eszméket s gyalázta az urakat. Igen sok bámulója akadt s ezt az alkalmat felhasználva, **Petőfi Sándor „Hazámhoz”** című költeményét kezdte elszavalni, azonban nem fejezhette be szavát, mert megjelent a rendőr és felszólította **Székellyt** a távozásra, ki kijelentve, hogy a hatósági közeg akarátának mindenkor aláveti magát eltávozott. **Székellyt** különben ösmeri már a rendőrség, jó családból származott ugyan, de az ital egészen tönkre tette, csavargó lett s most legújabbban a szociálista eszméket hirdeti.

— **Ebben a nagy melegben.** Szerkesztő ur szépen kérem — ne kívánjon rosszat nekem, — hogy erről a csuda hőről — napon megsült emberbőről — verset írjak, rossz makámát — s csuffá teszem az újságját. Sajtson bár az anathéma — csak a hőség lesz a téma — s hogyha versem csak posványos — nem vizes, de izzadságos. Hallottam már sok csodáról — férjéhez hű asszonykáról — díjnokról is, ki nem éhes — szobalányról, ki nem kényes, — miniszterrel, a ki kedves, — trabukórol, mely nem nedves — fürdőhelyről, mely nem drága — halról, melyben nincsen szálla, — sőt mi ezt még mind lefőzte — tudtam koresmát, melynek főzte — ehető volt este délben, — s a lében sült, sült volt lében. — De, hogy ilyen forróságban — (harminczöt fok van az árnyban!) — egy redaktor még akadjon — a ki témát ne is adjon — s cikket azért követeljen — követeljen kirelhetlen — mondom, csudát sokat láttam, — de ilyent még nem pipáltam! — Am azért csak irtam, irtam — közbe közbe nagyot sirtam — s bosszúból e vers lett ime — réme legyen minden rime!

— **Az országos pénzhamisító banda ügyében** a nyomozást vezető mohácsi csendőrség határozottan megállapította, hogy a banda vezetőisége a fővárosban volt. A banda fejeit még nem csípték el, de a csendőrség nyomon van. Egy előkelő fővárosi bankhivatalnokot gyanúsítanak ezzel, ki ellen ugyan még nem léphetnek föl, de erősen szemmel tartják s a csendőrség azt hiszi, hogy nemsokára ráteheti a kezét. A pénzhamisító banda leginkább hamis tizforintos bankjegyekkel árasztotta el az országot, melyek oly ügyes hamisítványok, hogy most is forgalomban vannak. A hamisítást csak nagyon gondos megfigyelés után lehet észrevenni s a közönség okosan cselekszik,

ha jól megnézi a kezébe kerülő tizforintost. Ezeken a hamis bankjegyeken ugyanis a két női alak arckifejezése egészen más, mint a valódi bankjegyeknél. Bizonyos szomorú vonás van az arcokon. Továbbá a bankjegy mindkét oldalán levő vörös sorozat és szám láthatólag szabad kézzel van rajzolva úgy, hogy az egyes számjegyek többnyire kissé ferdén állanak. Legfőltűnőbb ismertető jel, hogy a számok színe barnább, máshol meg világosabb vörös, mint a valódi bankjegyek számainál. A banda tagjai a hamis bankókon leginkább a vasuti pénztáraknál és más ilyen élénk forgalmu helyeknél igyekeztek tudni, a mi mondhatni majd minden esetben sikerült is úgy, hogy most minduntalan fődöznek föl hamis bankókat. A magyar államvasutak igazgatósága kénytelen volt rendeletileg intézkedni a hamis bankók ellen s utasította az összes vasuti pénztárakat, hogy a legnagyobb figyelemmel legyenek a tiz forintosok iránt.

— **Egy kis ostromállapot.** Itt a vásár, sok a dolog, hál' Istennek nagy a forgalom is. De bajnak mindenütt kell lenni. A jófogásra leső zsebmetszők, az apró „tucza t olvajok”, verekedések, részeg emberek, össze nem fértő vásárosok, a kenyérrigységben leledző komédiások egész légiójával van dolga a rendőrségnek és pedig, mint erre illetékes, a második kerületi rendőr-kapitányságnak. Valóságos kis ostromállapotnak van kitéve ez a hivatal, a hol bizony most egymásután hangzik el a salamoni itélet a mindig flegmatikus kapitány ur ajkairól s boldog aki a hűvösre nem kerül.

— **Egy helybeli** elsőrangu üzletben működő könyvelő az esti órákra irodai foglalkozást keres. Czim a kiadó hivatalban.

Színház.

* **Kopácsi Juliska** Ischlben. Karczagné Kopácsi Juliska, mint Ischlből írják, tegnap kezdette meg vendégszereplését a városi színházban. A Szép Helénában lépet fel. A színház egész megtelt, élelmes ügynökök ötszörös pénzért adták el az előre megvett jegyeket. Nagy sikerrel játszott, elárasztották tapssal és virággal. Az udvari páholyból **Lipót herceg** és **Gizella bajor hercegnő** nézte végig az előadást.

* **A színművészeti akadémia egy éve.** Kézhez vettük az országos m. kir. színművészeti akadémia múlt évi, Dr. **Váradi Antal** szerkesztésében megjelent értesítőjét. A füzet harmadik lapján **Paulay Edének** arcképe van, majd utána néhány sor az ő emlékének szentelve. A múlt tanév hivatalos eseményeiről való beszámolás után rátérünk a beiratások és felvételek szakaszára. Az elmúlt tanévben az első drámai osztályra 15 ifju és 30 leány jelentkezett felvételre, a kik közül a felvételi vizsga alkalmával 15-en vétettek fel, a mely az év végéig 12-re apadt. Az intézet összes növendékeinek száma az elmúlt tanévben 49 volt, ebből 15 ifju és 34 leány. Egész tandíjmentességet 19. felet pedig 2 növendék élvezett, azonkívül többen részesültek ösztönés segélydíjban. A növendékek nyilvánosan kétszer műköttek Budán, azonkívül mint kisebb szerepek és néma személyek a nemzeti színház előadásán is közreműködtek. A záróvizsgálatok május 11—31-ig tartattak meg, azonkívül június 1-én külön gyakorlati vizsga volt. Végül adja az értesítő a színművészeti akadémia eddig végzett növendékeinek névsorát, a kik között számos jóismerősünket találjuk.

A jövő évi tanfolyamra jelentkezők beiratására f. évi szeptember 4., 5. és 6-ik napjai vannak kitűzve. — Ezen (1894/95. évi) beiratások az intézet helyiségében naponként délután 3-tól 5 óráig tartanak.

A drámai első osztályra jelentkezők felvételi vizsgálata szeptember 7-ik napján lesz, délután 3 órától kezdve az intézet helyiségeiben. A rendszer előadások szeptember 10-én kezdődnek.

A színművészeti akadémia helyisége: kerepesi-ut, nemzeti színház bérháza, III. emelet, 18-ik ajtó.

Az érdeklődők forduljanak külön is tájékoztatás iránt az orsz. m. kir. színművészeti

akadémia igazgatóságához, honnét felvételi feltételeket kívánatra megküldik. Írásbeli megkeresésekhez azonban pontos czim és postabélyeg melléklendő.

Kiállítás.

NAPIREND.

Aug 18-án az orsz. tanszerkiállításra érkezett összes vendégek összejövetele a nagyerdőn.

Aug. 18-án este a ker. társulat bankettje a Margit fürdőben a tanszerkiállításra érkezett vendégek tiszteletére.

Aug. 19-én este találkozás a tanszerkiállításra érkezett vendégeknek a Koronában.

Aug. 19-én a keresk. tanárok összejövetele a nagyerdőn.

Aug. 19-én este a képezdei tanárok összejövetele a Margit fürdőben.

Aug. 20-án este Wendling tanár hangversenye a Margitban.

Aug. 20-án este az ev. ref. tanítók bankettje a Bikában.

A debreczeni országos tanszerkiállítás jury-szabályzata.
(Vége.)

9. §. A kiállított tanszerek s azokkal párhuzamú iskolaimunkálatok a következő szakcsoportokra oszlanak:

- a) elemi iskolák s kisedővodák.
- b) felsőbb nép és polgári iskolák s ezekkel kapcsolatos tanműhelyek s szaktanfolyamok; kézügyességi s házi ipariskolák; emberbaráti tan és nevelőintézetek;
- c) nőnevelés és női munkatanítás nőipar-tanfolyamok s nőipariskolák; kisedővónők-képző intézetek; polgáriskolai tanítónők-képző intézetek s szaktanfolyamok
- d) szakiskolák; kisedő 3 képző-intézetek; elemiiskolai tanító képző-intézetek; polgári iskolai tanító-képző intézetek s szaktanfolyamok; gazdasági szakoktatás; alsófokú s közép- kereskedelmi tanfolyamok; ipariskolák;

- e) középiskolák;
 - f) testnevelés;
 - g) bel és külföldi tanszergyárosok, iparosok, kiadók s kereskedők kiállítására.
 - h.) rajz és zenészek kiállítására.
- Mineen csoport egy elnököt s egy előadót választ.

10. §. A kitüntetéseket melyeket a jury ad, a következők:

1. a közoktatásügyi minisztertum által a kiállítási igazgató-elnökség rendelkezésére átbozsátott 50 érem.

(Ezen érremmel való kitüntetés módozataira nézve beváró a közoktatásügyi minisztertum intézkedése.)

2. Emlékklevél, mely minden kiállítónak meg fog küldetni.

3. Nagy-disz-oklevél, 10 darab, melyre mint a legmagasabb kitüntetésre azon legkiválóbb kiállítók tarthatnak igényt, a kik tanszereikkel, vagy ezekkel kapcsolatosan kiállított munkálatokkal országos érdemeket szereztek.

4. Arany-oklevél 25 drb.

5. Ezüst-oklevél 40 drb.

6. Bronz-oklevél 40 drb.

Arany-, ezüst- és bronzoklevelek odaítélésénél, melyekkel esetleg együtt járhat az állami érremmel való kitüntetés is, a jury az abszolút értékű, a kiváló s a jó taneszközöket s munkálatokat jutalmazza.

11. §. A jury megállapodván a kitüntetésekben, kihirdeti az eredményt, befejezi működését s megalapodásainak eredményét a hazai nagyobb lapok rendelkezésére bocsátja.

12. §. Az okleveleket a kiállítás egyik elnöke, továbbá a jury elnöke, mint igazgatósági elnök, a kiállítási igazgatósági egyik titkára s a kiállítási titkár írják alá s ugyanők terjesztik föl a közoktatásügyi m. kir. Miniszter Urhoz az állami érremmel való kitüntetésre ajánlott bel- és külföldi kiállító neveit. Debreczen, 1894. augusztus hó.

Vá n t s a György. C s i k y Lajos,
a jury jegyzője. a jury elnöke.

Tűzfoltóság a tanszerkiállításán. Üdvös intézkedés mindenesetre, a melyet a tanszerkiállítás igazgatóságának kérelmére Szikszay

Gyula tüzoltó főparancsnok életbe léptetett. Az országos tanszerkiállítás ideje alatt ugyanis, de már a mai naptól fogva is a tüzoltóság éjjelenként őrséget küld a kiállítási épülethez, hogy az ott levő értéktárgyak minden tekintetben biztosítva legyenek tűzveszély ellen. Azonkívül az egész kiállítási időtartama az összes kiállított tárgyak biztosítva vannak. Mindenesetre nagyon üdvös intézkedés, mert minden komolyabb bajnak eleje lett ezáltal véve.

A Gönczy egylet ülése. A Gönczy egylet tagjai ma délelőtt a kereskedelmi akadémia épületében gyűlést tartottak, a melyen megalakították a tanszerkiállítás fogadó és elszállásoló bizottságait. Azonkívül elhatározták, hogy az állomás irodát állítsanak fel, a melyben a tanszerkiállításra érkezők összes igazolványait fogják kiállítani, hogy a vendégek minden utánjárás nélkül, már a pályaudvaron megkaphassák igazoló jegyeiket.

Folyik a munka. A kiállítás rendezési munkálatai erősen folynak. A termekben serény kezekkel készítik a különböző csoportokat. A női kézimunkák között mindenesetre igen érdekes látványok lesznek a kalotaszegi varrottások, a melyek a kézi munka remekei, ott vannak továbbá félig készen a különböző tanintézetek, a magánosok csoportjai. Az első magyar varrógépgyár 12 darab villamos motorra berendezett varrógépei is megérkeztek.

Vásári vonatok.

A debreczeni nyári országos vásár alkalmával f. é. aug. 12 és 13-án Debreczen P.-Ladányi és Debreczen Hadház között, alábbi menetrend szerinti külön személyvonatok fognak közlekedni, melyek különben a jelenlegi menetrend életbeléptetése alkalmával kiadott hirdetésekben már közhírré tétettek.

B. 15.	
Hadházról indul	reggel 7 óra 19 perczkor
A Józsa kertről indul	" 7 " 42 "
Debreczenbe érkezik	" 7 " 55 "
B. 18.	
Debreczenből indul d. u.	3 óra 14 p.-kor
A Józsa kertről indul	3 " 27 "
Hadházra érkezik d. u.	3 " 50 "
1623.	
Debreczenből indul déli	12 óra 00 perczkor.
Ondódról " d. u.	12 " 14 "
Ebesről " " "	12 " 24 "
Vérvolgyról " " "	12 " 31 "
Szoboszlóról " " "	12 " 44 "
Kabáról " " "	1 " 09 "
P.-Ladányba érkezik	1 " 29 "
B. 8.	
P.-Ladányról indul d. u.	1 óra 46 perczkor.
Kaba " " "	2 " 3 " "
Szoboszló " " "	2 " 24 " "
Vérvolgy " " "	2 " 35 " "
Ebes " " "	2 " 42 " "
Ondód " " "	2 " 51 " "
Debreczenbe érkezik " "	3 " 4 " "

Közgazdaság.

A gabonanyomtatás újabb módja. Egy földbirtokos könnyű és gyors módját találta fel a gabonanyomtatásának. Ez új mód szerint naponta négy ötszörre több gabonát lehet elnyomtatni, mint mostan. Az egész eljárás titka abban rejlik, hogy egy-egy kereszt gabonát hosszú deszkalakra fektetnek s a kéveket egy rájuk fektetett deszkával leszorítva, kaszával levagdadják a szákról a kalászos részt és csak ezt szórják a lovak alá a székrekre, míg a kévék szalmás része megmarad zsupnak. Így hat ló alá 50 kereszt búzát is belehet ágyalni, a kalász lekaszálása pedig oly gyorsan megy, hogy egy ember 4-5 percz alatt egy keresztrel könnyen elkészülhet. Azt az egy pár kalászvesztést, amely az eljárás mellett történhet, bőven kárpótolja a gyors munkán elért nyereség.

A VII-ik országos sörárpa kiállítás és vásár. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által rendezendő országos sörárpavásárra eladó árpaikat Hajdumegyéből Steinfeld Mihály Macsról hazai eladó 400 métermázsas, Hanna, eladó 800 métermázsas. Hajnás

Samu Nádudvar, chevalier 70 métermázsas, a p.-ladányi vasuti állomáshoz szállítva, jelentettek be.

Az árpa minták úgy az országos magyar gazdasági egyesület közeli helyiségében mint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél e hónap 10-étől megtekinthetők. A vásárral — kapcsolatos kiállítás szeptember 1-én nyílik meg és 15-ig tart. Kiállításra csak az aug. 20-ig beküldendő árpa mintákat bocsájttják.

Őszi lóvásár Budapesten. Az országos magyar gazdasági egyesület a magyar királyi állami ménes intézetek anyagának árverésével kapcsolatban október 6. 7. 8. és 9-én tartja a szilóvásárt Budapesten, a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság „Tattersall” telepén.

A vásár díjazással lesz egybekötve, a legszebb és legjobb négyes, kettes és egyfogatos, ugyszintén háttas lovakra és ponykra értékes tisztelet díjjal tüzetek ki.

Érdekes látványosság a díjazott lovak és fogatok elővezetése, ugratása, előhajtása stb. a tribün közönsége előtt.

Az állami lovak árverése október 5. 6. 7-én, a többi lovak eladása a többi napokon.

Bejelentési határidő szeptember 1.

Felvilágosítással szívesen szolgál az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Budapest (Köztelek.)

Sertés vásár. Budapesti kőbányai sertéskereskedelmi csarnok árjegyzése 1894. évi augusztus hó 9-én.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli sulyban) 40¹/₂—41¹/₂ krig. Öreg közéd (páronként 300—400 klg. sulyban) 40¹/₂—41¹/₂ krig. Fialat nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban 42—42¹/₂ krig. Fialat közép (páronként 251—320 klg. sulyban) 42¹/₂—43 krig. Fialat könnyű (páronként 280 klg. terjedő sulyban) 43¹/₂—44¹/₂ krig. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) 40¹/₂—41¹/₂ krig. Közép (páronként (páronként 220—280 klg. sulyban) 41—42—krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő sulyban) 43—44 krig. III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban) 42—42¹/₂ krig. (páronként 220—260 kgr. sulyban) — krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő sulyban) — krig. S z e r b i a i: Nehéz (páron. 260 klg. felüli sulyban) 42—42¹/₂ krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) 42—42¹/₂ krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő sulyban) 42—43 krig.

Időgenek névsora.

Bika szálloda.

Rozenberg Simon kő. Boja. — Pollák József Boja. Keresztény József tisztartó Ér. Senyén. — Tóth István kő. Kőbánya. — Keller S. kő. Bpest. — Halmay Béla mérnök Bpest. — Ludvig János kő. Pozsony. — Lábán Károly kő. Pozsony. — Papp László kő. Sz. Somlyó. Bezeredy Viktor birt. Sz. grobb. — Gyena Lajos birt. Persalma Jureák L. birt. gács. — Petrik I. hiv. Bpest. Weinberger József kő. N. Váradi. — Brünner Károly kő. Bpest. — Gluk Salamon Szolnok. — Katay József Bécs. Berger Sándor Bpest.

Angolkirálynő szálloda.

Haberl Ferencz magázó Kaposvár. — Schoicz R. tartalékos hadnagy Dombóvár. — Kohu kő. N. Váradi. Ujfalu birt. Csege. — Propper M. kő. Bpest. — Paskuj István birt. Sz. Somlyó. — Enyedy János birt. T. Fűred. Krául Gyula mérnök Bpest. — Tolnay Ferencz Nagy Enyed. Burger István ügyvéd B. ujfalu. — Braun P. Zsigmond Bpest. — Roth Mór mérnök Bpest. — Freid L. birt. P. Ohát. — Glück V. birt. T. Csege. — Deics Sándor Bpest. Steizer B. birt. B. ujfalu. — Aczél Béla főhadnagy hadbíró Bpest. — Berencsi ügyvéd P. Ladány. — Koncz A. főgym. tanár Jászberény. — Rosenthal kő. Fehértó. Méder Ferencz Nagy kő. N. Váradi. — Lange I. Gözmezőm főigazgató Bpest.

Eladó gazdasági gépek.

Irányi Béla gépgyári rak-tarán levő összes gazdasági gépek és eszközök haláleset miatt a helyszínen a legjutatósabb áron, szabadkézből eladók.

Hirdetmény.

Közadós Kubinyi Lajos csódtömegéhez leltározott s a kiárusításból megmaradt különböző áruk 1894. aug. hó 12-én d. e. 9 órakor közadós üzlet-helyiségében (Kossuth-utcza, Rothschnek ház) kezdetét veendő árverésen készpénz fizetés mellett eladatnak.

Debreczen, 1894. augusztus 11.

Dr. Nagy Kálmán,
tömeggondnok.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánjától.

497/1894.

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegye f. évi szept. havi rendes közgyűlésén a vármegyei II-ik aljegyzői állás, mely évi kilencszázhusz (920) frt fizetés és kétszáz (200) frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve, továbbá az ezen állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő más állások, választás után fognak betöltetni.

Ezen hivatali állásokra ezennel pályázat hirdettetik s felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez, f. év szeptember hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig annyival is inkább benyujtsák, mert a később érkezett pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1894. augusztus 6.

Gr. Degenfeld József, s. k.

Eladó ondódi föld.

A Kossuth-utcza 2597. sz. alatt levő ház ondódi földje, mely 12 hold területű s a várostól egy órányira esik a hatvan-utczai dülőben, — szabad kézből eladó.

Értekezhetni a fenti háznál lakó tulajdonosokkal.

A juhos gazdák figyelmébe!

Közvetlen a m.-péresi erdő és vekerai pusztá mellett, mintegy 70 holdnyi, részint gazdag tarló, részint dús gyeplegelő, — bészorulásig, bérbe adandó.

Értekezhetni Mike-Péresen, a 319-ik házszám alatt,

Vida Péter
gondnokkal.

KASZANYITZKY ENDRE,
előbb KUHINKA ISTVÁN K.,

DEBRECZENBEN,

ajánlja pontos kiszolgálat és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idény cikkeit, u. m.: szabaldalmazott fémzárral teljesen légmentes

BEFÖZŐ-
és

CZUKROS ÜVEGEK

egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle teher és zöld, közönséges beföző- és ugorkás üvegeket, továbbá fagyalt készítő gépek, fagyalt szelenczék, hidegkávészaklétek, hűtő jégszelenczék, legjobbnak bizonyult szódavizgépek, non plus ultra kávéföző-gépek, kertü lámpák, mosdó asztalok, mosdó készletek, a legjobbnak elismert Berndorfi alpacca és chinaezüst evőeszközök és dísz tárgyak jótállás mellett. Utazók részére legcélszerűbb gyorsfűzők, kézi- és utazó tükrök, zseb-poharak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Lenkenczében tört Festékeket minden színben, hamar szárító Padozat-lénymázt,
(világos és sötét)

Azurint
Kékkövet, szőlőkötő Háncsot (Raffiát), ideji töltésű ásványvizeket

Gép-olajat, Szekérkenőcsöt, fehér és sárga Vaselint, Carbolineumot, Carbolsav, Carbolport, Creolint, Rovarport, zöld Gáliczot,

nagyban és kicsinyben,

a legjutányosabb napi árakon ajánl:

Rickl József Zelmos.

Minden könyvkereskedés után beszerezhető a jutalomdíjjal kitüntetett és Dr. Müller orvosi tanácsos által irt, már 27-ik kiadásban megjelent

„A zavart ideg- és nemirendszer”
című mű.

Bérmentes szállítás borítékban 60 kr.-nak postabélyegeken való beküldése mellett.

Bendt Eduárd,
Braunschweig.

Hajduvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

490.
1894.

Pályázati hirdetmény.

A hajduvármegyei tisztifőorvosi állásra, mely évi 920, azaz kilencszázhusz frt fizetés és 300, azaz háromszáz frt utiátalányból álló javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik. Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi aug. hó 16-ik napjának d. u. 6 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1894. augusztus hó 4

Grót Dégenfeld József.

Alapított 1863-ben.
Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. /3, Kaiserstrasse 74.
Által készített és érmet nyert

kézi-harmonikumok

Mindenemű

zenehangszerek

NAGY RAKTÁRA:

Hegedűk, Cziterák, Fuvolák, Occarinok, Szájharmonikumok, Madár-művek stb. stb.

Önjátszó és a hangban felülmulhatatlan svájci aczeljáték-szerek, Zenealbumok, üvegek stb. stb.

Mintakönyv ingyen és bérmentve.

László Albert

könyv-,

ZENEMŰ- és PAPIRKERESKEDÉSE

Piacz-utczára

a kistemplommal szemben levő „Fehérló” szálloda épületébe helyeztetett át.

Hirdetmény.

Alólirott, a debreczeni tek. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak Dragota Sándor zárlati ügyében hozott 7048/894. tk. számú végzése folytán ezennel közhirrre teszi, mikép a debreczeni 3070. sz. tjk-ben A + 8643, — 8642, — 8641, — 8640, — 8639, — 8662. hrsz. a. irt s telekkönyvileg 45 hold s 1094 négyszögöl területűnek kitüntetett ujosztású szántóföldek, a f. évi augusztus hó 27-én délután 3 órakor, a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó árverésen, 1894. november hó 1-től 1900. november hó 1-ig terjedő időre, a legtöbbet ígérőnek hasznóberbe adatik.

A feltételek alantirt zárgondnoknál bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1894. aug. 11.

Dr. Nagy Kálmán,
ügyvéd, zárgondnok.

Ifj. ÁRON MANÓ

szeszes ital, bor- és sörkimérési üzlete

Nagy-Csapó- és Vár-utca szegletén

a zenede új épületében,

ajánl

a kőbányai polgári serfőző részvénytársaság serfőzdéjéből

naponta friss töltésű

POLGÁR-SÖRT (Márcziusi)

Szent-István sört,

kőbányai Barát-sört.

KASZANYITZKY ENDRE,
előbb KUHINKA ISTVÁN K.,

DEBRECZENBEN,

ajánlja pontos kiszolgálat és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idény cikkeket, u. m.: szabaldalmazott fémzárral teljesen légmentes

**BEFÖZŐ-
és**

CZUKROS ÜVEGEK

egyedüli raktárát, n. elyeket jószáguk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle fehér és zöld, közönséges beföző- és ugorkás üvegeket, továbbá fagyalt készítő gépek, fagyalt szelenczék, hidegkávészletek, hűtő jégészkekrények, legjobbnak bizonyult szódavizgépek, non plus ultra kávészelő-gépek, kerti lámpák, mosdó asztalok, mosdó készletek, a legjobbnak elismert Berndorfi alpacca és chinaezüst evőeszközök és dísztárgyak jótállás mellett. Utazók részére legezelszerűbb gyorsfőzők, kézi- és utazó tükrök, zsebpoharak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Lenkenczében tört Festékeket minden színben, hamar szárító Padozat-ténymázt,

(világos és sötét)

Azurint
Kékkövet, szőlőkötő Háncsot
(Raffiát),
ideji töltésű
ásványvizeket

Gép-olajat, Szekérkenőcsöt, fehér és sárga Vaselint, Carbolineumot, Carbolsav, Carbolport, Creolint, Rovarport, zöld Gáliczot,

nagyban és kicsinyben,

a legjutányosabb napi árakon ajánl:

Rickl József Zelmos.

Minden könyvkereskedés után beszerezhető a jutalomdíjjal kitüntetett és Dr. Müller orvosi tanácsos által irt, már 27-ik kiadásban megjelent

A zavart ideg- és nemirendszer
című mű.

Bérmentes szállítás borítékban 60 kr.-nak postabélyegeken való beküldése mellett.

Bendt Eduárd,
Braunschweig.

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja.

490.
1894.

Pályázati hirdetemény.

A hajdúvármegyei tisztifőorvosi állásra, mely évi 920, azaz kilencszázhusz frt fizetés és 300, azaz háromszáz frt utiátalányból álló javadalalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik. Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi aug. hó 16-ik napjának d. u. 6 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1894. augusztus hó 4

Gróf Dégenfeld József.

Alapított 1863-ben.
Világhírűek

Trimmel N. János

BÉCS mellett, VII. /, Kaiserstrasse 74.

Által készített és érmet nyert

kézi-harmonikumok

Mindenemű

zenehangszerek

NAGY RAKTÁRA:

Hegedűk, Cziterák, Fuvolák, Occarinok, Szájharmonikumok, Madár-művek stb. stb.

Ónjátszó s a hangban felülmulhatatlan svájci aczellátó-szerek, Zenealbumok, üvegek stb. stb.

Mintakönyv ingyen és bérmentve.

László Albert

könyv-,

ZENEMŰ- és PAPIRKERESKEDÉSE

Piacz-utczára

a kistemplommal szemben levő „Fehérló” szálloda épületébe helyezettett át.

Hirdetemény.

Alólirott, a debreczeni tek. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak Dragota Sándor zárlati ügyében hozott 7048/894. tk. számú végzése folytán ezennel közhirrre teszi, mikép a debreczeni 3070. sz. tjk-ben A + 8643, — 8642, — 8641, — 8640, — 8639, — 8662. hrsz. a irt s telekkönyvileg 45 hold s 1094 négyszögöl területűnek kitüntetett ujosztású szántóföldek, a f. évi augusztus hó 27-én délután 3 órakor, a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó árverésen, 1894. november hó 1-től 1900. november hó 1-ig terjedő időre, a legtöbbet ígérőnek hasznóberbe adatik.

A feltételek alantirt zárgondnoknál bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1894. aug. 11.

Dr. Nagy Kálmán,
ügyvéd, zárgondnok.

Ifj. ÁRON MANÓ

szeszes ital, bor- és sörkimérési üzlete

Nagy-Csapó- és Vár-utca szegletén

a zenede új épületében,

ajánl

a kőbányai polgári serföző részvénytársaság

serfőzdéjéből

naponta friss töltésű

POLGÁR-SÖRT (Márcziusi)

Szent-István sört,

kőbányai Barát-sört.

A kicsinyeknek.

Debreczen

Szerkesztő: KALOCSA RÓZA.

1894. augusztus 11

A hősök hőse.

Irta: Dódi.

Ott huzták meg magukat abban az egyemeletes házban, melyről azt hitték, hogy már az utolsó menedékük. Körülbelül tudták, hogy itt kell meghalniok s még sem beszéltek róla. Tegnap szaladtak meg a nagyvázsonyi csatáról, hol tönkre verték a magyar hadsereg derék hadát. Vén, mord kapitányuk nem akarta őket kitenni a biztos halálnak és a mikor látta, hogy az oroszok győznek, hátrálót futatott és mint szigetre a nagy tengeren, úgy szállott abba az egyemeletes fehér házba.

Nem is csoda, hogy a vén Márton kapitány nem akarta tűzbe vinni csapatját. Hiszen mind gyermekek voltak. A legidősebb az idén töltötte be tizenhetedik évét, a legfiatalabb tizenhárom éves volt. És ezek a gyermekek mind hősök, nagy hősök voltak. Piczi vörös sikkájukat már messziről észrevette az ellenség és jobban felt tőle, mint az edzett vén katonáktól. A hadjárat elején többen voltak kétezerenél, ma már alig vannak kétszázan és erre a kétszázra is ki tudja, mi vár?

Ott állottak az udvaron, a kerítés mögött és lőtték a velök szemben álló osztrák századot, melynek parancsnoka nem mert előrehaladni kevés számú emberével, nem tudva, hogy mennyien vannak ott. És az a fehér ház ezerkétszáz lépésről is biztos célpont volt. A golyók ott repkedtek a ház körül donogva, zugva, mint a méhek. Egy-egy otromba golyó eltalált valakit, az azután szó nélkül, jajgatás nélkül feküdt le a ház hideg kövére és hallgatott. Ott feküdt már a kis dobos holtan, hidegen. Parányi testét egészen befedte a katonaköpeny, melylyel letakarták. Kis markában még holtan is szorongatja a doberőt, a mivel annyiszor verte ki a rohamot Mellette fekszik haldokolva a kis század vezetője, aki nem egyszer tett pusztítást az ellenség sorai között. A tüdejét lőtték át és nagyon jól tudta, hogy csak néhány órája van még hátra.

A mord képű Márton kapitány könnyes szemmel nézi betegeit. Mintha előre látná a véget. Elszomorodott nagyon. Benn volt a kamrában és azt látta, hogy egy láda golyójuk van és több semmi, abból pedig nem jut mindenkinek. Összehívatta a gyermekeit és elmondta nekik, hogy nincs mivel lőni. A tüzelést beűntette és az egész csapatot felparancsolta a házba. Arra az egy pár golyóra még szükség van. Ekkor lépett elő a kis Pista, a legfiatalabb vörös sikkás. Bátor arczu, vakmerő fieska volt és a legkedvesebb vitéze a kapitánynak.

— Itt a vázsonyi sánczok alatt nagyon sok golyó van. A mult héten dobálták el az osztrákok, hogy könnyebben futhassanak. A golyók még most is ott vannak, csak érte kell menni.

— De ki megy el érte? — kérde a kapitány.

— Majd én! — kiáltott a kis fiu. Én ismerem a helyet legjobban.

Az a mord kapitány gondolkodott egy percig.

— Eredj! — mondta azután.

Pista gyors léptekkel indult kifelé. A kapitány pedig a csapattal felment az emeletre és onnan nézte a vakmerő vállalkozást. A kis fiu lehuzódott a sánczárókba és észrevétlenül jutott el a golyókhoz. Akkor vették csak észre, hogy az a parányi kölyök két borjút vitt magával és mind a ketőt színültig tölti meg. Az alig kétszáz lépésnyire álló osztrák század semmit sem vett észre. A kis hős, a mikor már elérte az első sánczot, ahol már hasoncsuszva kellett mennie, hogy észre ne vegyék, nem tudta megállani, hogy fel ne emelkedjek. Akkor már körülbelül biztonság-

ban volt. Amint az osztrákok észrevették a felemelkedő alakot, tüzelni kezdtek.

— Éljen a haza! — kiáltotta és szaladva huzta maga után a két nehéz táskát a sima pázsiton. Száz meg száz golyó repült feléje, de őt egy sem találta. Még tréfálkozni és ráért. „Gyi, paczi, gyi,” biztatta saját magát.

A golyók úgy röpkedtek a feje körül, mint nyáron a szunyogok. Fel sem vette. A kapitány odafenn az ablakban valósággal remegett azért a gyermekért. Társai eléje akartak menni, de a kapitány nem engedte meg, látta, hogy az osztrák század megmozdult és lassu léptekkel a ház felé vonul.

Pista szerencsésen beért az udvarra. A kapitány sirva, zokogva ölelte magához a hős gyermeket, mellére tűzte saját vitézségi érdemrendjét és kinevezte helyettes parancsnoknak. Az előőrök visszajöttek, hogy az osztrákok gyorsabb léptekkel közelednek. Mindnyájan behuzódtak a házba.

Mikor az osztrákok odaértek, az egész környék kihaltnak látszott. A ház néma és csöndes volt, mintha senki sem volna benne. Az osztrák parancsnok felszólította a bennlevőket, hogy adják meg magukat kényre-kegyre. Ha a harmadik felszólításra sem engedelmeskednek, rommá löveti a házat. A harmadik felszólításra is néma csönd volt a feletet.

— Czélozz az ablakokra! — hangzott a vezényszó.

— Tüzelj!

De erre a válasz a házból jött. Minden ablakból csakugy ropogott a puszka és a meglepett osztrákok még magukhoz sem jöttek bámulatukból, mikor az ajtó felpattan és valami száz vörös sikkás, élén a kis Pistával rájok ront.

Irtózatoss küzdelem kezdődött. Két óra múlva pedig már csönd volt. Az osztrákok közül a ki meg nem szaladt, az halva feküdt a csatatéren.

A hős fiuk közül alig halt meg valaki. Csak a kis hőst, a legnagyobb hősiüket nem találták. A kapitány fiaival együtt kereste a halottak között. A legnagyobb gomolyagban találták meg. Fiatal arca még akkor is lángban égett és parányi kis kezében szorongatta a vitézségi érdemrendet. Az előbb még oly nagy hősök, mikor látták, hogy a legnagyobb hős halott, zokogni, sirni kezdtek. A vén mord kapitány ott térdelt legelő és ősz fejét kezére hajtva zokogott.

Valahány érdemrendje volt a kis csapatnak, azt mind a Pista mellére tűzték. Azután betakarták kis testét a becsülettel megvédett zászlóba és vitték temetni legnagyobb hősiüket. Mindenki földetlen fővel ment a halott után.

Éppen alkonyodott, a mikor a sirba teték a kis hőst.

Ernyő-tragédia.

— Mese.

Irta: Romhányi Sándor.

A piros selyembélésű csipkeesernyőnek vékony nyele és gyönyörű szépen kivágott fehérsonos fogója volt.

A napernyő büszke volt szépségére s ha urnője magával vitte s kifeszítette a forró napsugáron, diadalmasan nézett körül és kicsinyelve tekintett végig kevésbbé szép társaira.

Ha egy szürke napernyő tiszteletteljesen üdvözölte, leereszkedő mosolylyal viszonzta köszöntését épp úgy, mint egy büszke grófnő a koldus köszöntését; ha egy tarka virágos, kék, vagy zöld napernyő közeledett feléje, azoknak egyáltalában nem viszonzta a köszöntést, hanem gunyos mosolylyal mondogatta magában:

— Hogy merészel közelembbe férközni ez a hitvány népség!

Csak a fekete csipkeernyő, vagy az aranyfogós selyemernyő állhatott vele szóba, de azokkal is fitymálva beszélt, hogy azok is inkább kerültek a társaságát.

Leginkább tudott még vele megférni a japáni tarka ernyő, vagy a halaványkék gracióz. Ez a két divaternyő igen előkelő szerepet játszott a hölgyek kezében s azért a vörösbélésű drága csipkeernyő is szívesen társalgott velük.

Verőfényes szép nyári délután volt, mikor az urnő elvitte ernyőjét a löversenyre. Ah, hogy örült a hiu napernyő, hogy ismét előkelő társaságban jelenhetik meg!

Mikor elmentek, lenéző mosolyt vetett az előszoba sarkában kuczorodó esernyőre. Az esernyő szomorú megadással türe ezt a haszontalan nagyaszt, de nem szidta azért a napernyőt, hanem vigasztalta magát a saját jóságával, mely utóvégre is többet ér a czifra napernyő minden szépségénél.

Utközben a vörös bélésű csipkeernyő egy fehér selyemernyővel került össze, melynek csak a karimája volt csipkézett, a nyele azonban aczélból volt. a fogója meg szép gyémántszemű ezüst kutyafej.

Avval már aztán szívesen fecsegett a divatról, szívesen ócsárolta a mások egyszerűségét, szóval szívesen pletykázott. Ugy nézték őket az urhölgyek, kiknek nem volt olyan szép ernyőjük.

De nini, mi az?

Micsoda szél az egyszerre, hogy majd kifordítja a drága portékákat? Az ám ni, micsoda sötét felhő ott az égen!

A hölgyek a kocsihoz sietnek, a kocsi messze van, az eső megered, a kalap drágább az ernyőnél, egyszerű a megoldás.

A czifra napernyő örült, mikor hazajövet látta, hogy az esernyő is megázott. És még hogyan!

Az öreg ur vitte el, őt is utólérté a zápor s alaposan megmosta.

Az esernyő azonban nem örült a más baján, de nem is busult a maga sorsa miatt. Hiszen ez a sorsa valamennyi esernyőnek.

Másnap kiheverte már a bajt.

Hanem a czifra napernyő!

Hej, de el is csufította ez a kis eső! Vörösbélésének színe összefolyt a drága csipkékkel.

Urnője sajnálkozott fölötte, de nem szerette már: három forintért kinalta a „Mi van eladó?” bácsinak. Két forintot ígért érte, oda is adta neki.

Hej, milyen szomorúan vált meg attól a kedves helytől, a hol olyan nagyon becézgették. Vissza-vissza tekintgetett az esernyőre, mintha most magával hívná.

De az esernyő erős legény volt még, ott maradt hát még az előszoba csendes sarkában.

Talán sirt is a szerencsétlen napernyő után.

A multkor az esernyő az Andrássy-uton sétált az urával, mikor egy kövér szakácsnő kezében meglátta a drága csipkeernyőt.

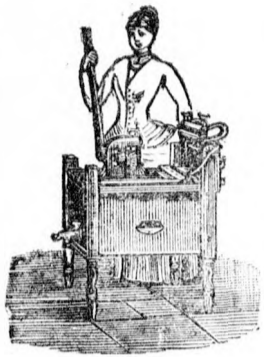
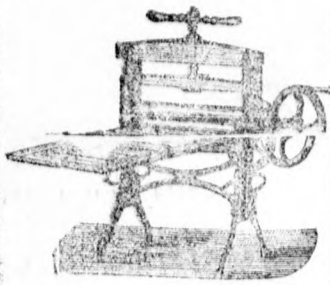
De alig lehetett ráósmerni már az eredeti színére.

Mintha nem is lett volna színe sohasem.

— Szegény, szegény napernyő! — sajnálkozott az esernyő. — Mire én az ócska-piaczra kerülök, addigra te már a rongyszedőnek se kellesz.

... A jóság szebb erény a szépségnél, kivált, ha a jósággal szerénység is jár.

Peronospora szálló-feszkendők, elismert legjobb minőségben

Nyári idényre !

Jégszekrények, Fürdőkádák, Gyermekekcsik, Kerti berendezések, mint Kerti-lóczák, Kerti székek, Kerti asztalok, Kerti sátor.

Építési idényre

Porzellán kályhák, Budweisi vaskályhák, Meidingi, Friedlandi, Krén szabadalom rendszerekben.

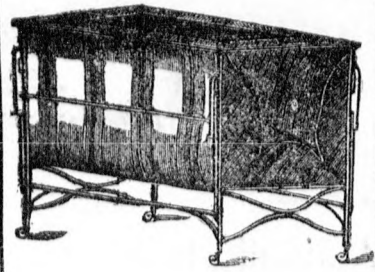
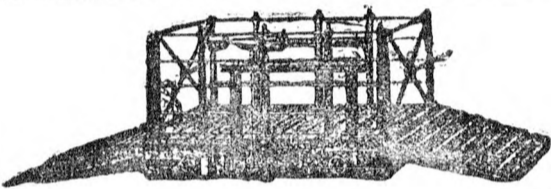
Konyhák, magyar, bécsi és francia asztal rendszerben.

Építési vasalások és szerszámok.

Tizedes- és marha-mérlegek, elsőrangú minőségben és legjutányosabb árakban, illusztrált árlap cca 800 ábrával ingyen és postamentesen.

TÓTH GYULA,

vaskereskedő, DEBRECZEN, városház alatt.

Legnagyobb vasbutor-raktár.

Hirneves

KRAKÓI cserépkályhák

egyedüli gyári nagyraktára és képviselete

Debreczen és vidékére:

NÁNÁSSY LAJOS

vaskereskedőnél,

DEBRECZENBEN.

Vaskályhák, tüzhelyek és minden néven nevezendő vasárak nagyraktára
és „ösmert legjobb bevásárlási forrása“.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a KASZANYITZKY ENDRE ur czégtől kiléptem, s f. év Junius 15-től kezdve a helybeli piacon a Bika szállodával szemben

Mocsáry Lajos

törvénszerűleg bejegyzett czégem alatt egy

üveg-, porcellán-, lámpa-, képkertet

és minden e szakmába vágó cikkekben berendezett üzletet nyitottam.

Fent nevezett czégnél 12 év alatti üzletvezetői minőségben szerzett tapasztalataim és a helyi viszonyok alapos ismerete biztosítanak arról, miszerint t. vevőim igényeit minden tekintetben a legpontosabban és a legszolidabban kielégíthetem.

Midőn magamat a n. é. közönség szíves jó indulatába és pártfogásába ajánlom, maradok

teljes tisztelettel

Mocsáry Lajos.

